

Historische Kring Eemnes

Juni 2001 jaargang 23, nr. 2

Verschijnt viermaal per jaar

Bestuur

Voorzitter	mw. L. v. Eijle	Geuzenweg 284, Hilversum
Vice-voorzitter	H. v. Hees	Kerkstraat 15
Secretaris	R.v.d. Schaaf	Hasselaarlaan 46
Penningmeester	J. J. Smids	Graanoogst 3

Leden

R. Ruizendaal	Laarderweg 31
mw. M. v.d. Schaal	Watersnip 14
J. v. Wijk	Raadhuislaan 39
J. Frantsen	Streefoordlaan 4

Contributie H.K.E. f 25,00 per jaar, exclusief porto-kosten f 10,00.
Girorekening nr. 2080362

Losse nummers kwartaalboekje f 10,00 exclusief f 2,50 porto-kosten.

Ledenadministratie, adreswijzigingen
en verkoop losse nummers:

B. van Wijk-Blom,
Raadhuislaan 39, tel. 5314689

Redactie
Typewerk en correctie
Opmaak

J. Smids, 5387572
M. Achthoven, B.van Wijk
H. v. Gelder, J. Smids

Het geheel of gedeeltelijk overnemen van artikelen is slechts toegestaan na toestemming van de redactie.

Doel van de vereniging is bevordering van de kennis van- en de belangstelling voor de geschiedenis in algemene zin en de geschiedenis van Eemnes, met aansluitend gebied, in het bijzonder.

HKE-73

Inhoud

Oudheidkamer	74	Oproep foto's openbaar vervoer	106
Werkgroepen	75	Interview met mevrouw	
Wie doet er mee?		Wiggerts-Hoofd	107
Wie weet er van?	75	Korte geschiedenis van het	
Het huis Wakkerendijk 44 en		geslacht Zanolli	117
de bewoners	77	Eemnes 650 jaar, gezocht	
Schenken HKE	93	foto's van personen	134
Nieuwe voorzitter HKE	94	Herinneringen	135
Dokter Weitjens begon als		Van de redactie	136
arts in Eemnes	95		

Oudheidkamer

Oudheidkamer Eemnes
Raadhuislaan 2a
Telefoon 035 - 5382375
HKE-74

Geopend:
zaterdag van 14.00 - 16.00 uur
Toegang gratis

Werkgroepen

Monumenten	M. Beel	Plantsoen 9	5313290
Biblio/topografie	P.Kaarsgaren	Willemserf 78	5386676
Genealogie	H.v. Hees	Kerkstraat 15	5389849
Recent Verleden	A. den. Boer	Aartseveen 32	5389297
Klederdracht Eem-			
en Gooiland	J. Eggenkamp	Laarderweg 2	5387265
Tentoonstelling	M. v. d. Schaal	Watersnip14	5317093

Wie doet er mee? Wie weet er van?

Rubriek waarin staat met welke onderzoeken en projecten onze leden bezig zijn. Iedereen die erin geïnteresseerd is om mee te doen en die kan helpen aan materiaal kan contact opnemen met de desbetreffende personen:

Wiebe van IJken, tel. 538 9367
Bertie van Wijk-Blom, tel. 531 4689
Henk van Hees, tel. 538 9849
zijn bezig met:

- het aanleggen van een verzameling bidprentjes van mensen die in Eemnes gewoond hebben. U kunt ons al een plezier doen wanneer u de mogelijkheid biedt om kopietjes te laten maken van uw bidprentjes.

Livia van Eijle, Geuzenweg 284, Hilversum, tel. 588 2835
is bezig met:

- klederdrachten van Eemnes en omgeving. Wie helpt mee uit te zoeken wat er vroeger in Eemnes aan klederdrachten gedragen werd. We hebben heel mooie inventarisatie-formulieren. We zoeken alleen nog een paar mensen erbij om ze in te vullen. Dit met de kleding in de hand of aan de hand van oude foto's.

Wie helpt?

Henk van Hees,
Kerkstraat 15, tel. 538 9849
Bertie van Wijk-Blom,
Raadhuislaan 39, tel. 531 4689
zijn bezig met:

- de familie Hoofd
- de familie van ('t) Klooster
- De familie Fokken

Gevraagd:

o.a. familie verhalen, foto's, familie berichten.

Tientallen jaren had het huis het aanzicht, zoals op deze foto van 1954. Nu laat Ton Makker restauratie en vernieuwing uitvoeren.

HKE-76

Het huis Wakkerendijk 44 en de bewoners

Dit monumentale herenhuis, dat staat op de gemeentelijke lijst van monumenten, werd gebouwd in 1880. Na een grote uitbreiding kreeg het in 1895 de naam MACHRISJO en die heeft het nog steeds. Veel nieuwe Eemnessers kennen het als het hoge huis, waar elk jaar Kerstbomen worden verkocht. Een groot deel van de tijd woonden er leden van de familie Makker, maar dikwijls verhuurden zij ook een gedeelte aan andere mensen. Doordat de eigenaars veel documenten van koop en verhuur hebben bewaard, konden we de geschiedenis reconstrueren. Belangrijke aanvullende gegevens vonden we bij het Kadaster te Utrecht.

Geschiedenis van het huis

Het huis is in de eerste opzet in 1880 gebouwd; waarschijnlijk voor de toen 24-jarige ongehuwde Marritje Makker (1856-1935). Dat was kort voordat de verdeling van de nalatenschap van haar vader Jacob Makker (1827-1861) werd vastgelegd; een verdeling tussen Marritje en haar broer Isak Makker (1854-1930). Volgens die akte was de waarde f3000,-. Als Marritje in 1890 gaat trouwen met Wouter van 't Klooster, verkoopt zij het huis met erf en tuin aan haar broer Isak. De akte spreekt over: *Een huis met erf en tuin staande en liggende aan den Straatweg, belend ten noorden door den kooper, ten Zuiden Jan Stalenhoef, kadastraal bekend Sectie G nommers 671, 673 en 669, groot tezamen 15 are 70 ca.* De prijs is dan f950,-, maar een half jaar later taxeert de belastingdienst de waarde op f1300,-. In de jaren daarna verhuurt Isak het huis.

Een huurder met een belangrijke invloed op het huis is in 1894 dokter J.Th.A.Weitjens. Voor de aanloop van zijn praktijk had hij al een deel van Wakkerendijk 166 gehuurd. Als de pas afgestudeerde dokter Weitjens en zijn vrouw een huurcontract voor Wakkerendijk 44 hebben getekend, zijn zij kennelijk zo enthousiast, dat zij nog geen week na het tekenen een aanvullend contract maken voor verbouwing. De afgesproken huur blijft f125,- per jaar, maar zij betalen zelf de kosten van verbouwing. Naar men zegt had het huis tot 1894 alleen kamers op de begane grond. Weitjens laat er dan een verdieping op zetten (volgens het kadaster "opbouw"). Kennelijk verliep de verbouwing in fasen, want een jaar later spreekt het kadaster over "bijbouw", terwijl de omschrijving van Sectie G669 van *huis en tuin* over gaat in *huis, koetshuis, erf en tuin*. In die tijd is de serre aan de noordkant van het huis toegevoegd. Het "koetshuis" was een houten schuur aan de westkant. Over dokter Weitjens en zijn gezin wordt een afzonderlijk artikel gepubliceerd, waarin ook de geschiedenis van hem en zijn gezin vóór en na de periode in Eemnes wordt beschre-

Quertje Post zoo mogelijk van hies
over te nemen en aldan met verbou-
wen en beplanten aan te vangjen.
Opgedruevd de doorkaling aan ommevende
van een woud
Aldus in duplo opgemaakt en getekend te Eemnes 14
September 1894.

W. Weitjens.

I. Makker.

In duplo aaregistreed te Hilversum
den vyftenden September 1900 vian en
recentig in deel 46 folio 10 recto val 2 een
blad aeenenrooi

Ontranaen voor recht ten gulden twin-
tig cent. de ontranaen.
fl. 20.

W. Weitjens.

Slotpassage uit het contract, dat op 14-09-1894 werd getekend door dokter Jan Weitjens en ver-
huurder Isak Makker. Het betrof verbouwing van het huis en nieuwe aanleg van de tuin, beide
op kosten van de huurder. Deze ondertekening was slechts één week na het tekenen van het
huurcontract.

ven.

De huidige hoofdmaten van het huis (hoogte 10 x breedte 10 x diepte 10 m)
zijn ontstaan door de verbouwing van dokter Weitjens. Die heeft er met zijn
gezin echter veel korter gewoond, dan zij aanvankelijk van plan waren. Nadat
het gezin Weitjens al in 1899 is vertrokken, wordt het huis aan een aantal vol-
gende artsen van Eemnes verhuurd. Ook van de laatste arts in de reeks, dokter
J.J. de Casparis, is er nog een huurcontract, opgemaakt in mei 1915. De huur is
dan f450,- per jaar. Er wordt dan elektrisch licht aangelegd, waarvoor de huur-
der de helft van de kosten zal dragen.

In 1919, dat is een paar jaar nadat de echtgenote van eigenaar Isak Makker is
overleden, wordt zijn dochter Clasina eigenaar van het huis aan de weg (nr.
44). Zijn vrouw was Hillegonda de Jong (1859-1917), dochter van de burge-
meester van Blaricum. Hun kinderen Clasina Maria (1883-1959) en Klaas
(officieel Nicolaas Johannes Jacobus, 1887-1953) krijgen dan een deel van het
HKE-78

bezit van de ouders, zo blijkt uit de akte van boedelscheiding. De waarde van het huis is geschat op f5.000,-. Klaas wordt dan eigenaar van de boerderij (nr 42) en een groot deel van het land, maar voor een juiste verdeling van de erfenis betaalt hij een groot bedrag aan zijn vader. Omstreeks die tijd wordt de latere Gemeentesecretaris Van Hoepen hoofdbewoner van Wakkerendijk 44; als huurder. Volgens overlevering woont vader Isak tot zijn dood in 1930 in het los staande "bakhuis" Wakkerendijk 40; samen met dochter Clasina.

Clasina blijft bijna 40 jaar eigenaar, tot kort voor haar dood in 1959. Een groot deel van het huis verhuurt zij aan diverse mensen, die er soms jaren lang hebben gewoond. Vanaf ca 1933 bewoont zij zelf een deel van de eerste verdieping. In die tijd wordt het huis niet wezenlijk aangepast. In 1958 verkoopt Clasina het huis aan haar neef Petrus Johannes Makker (Piet; 1918-1979). Op dat moment behoren ook de huisnummers 44a en 46 bij het pand Wakkerendijk 44. Huisnummer 46 was eerst toegekend aan de achterste woning van het Koetshuis van Stadwijk, maar werd daar sedert begin dertiger jaren niet meer gebruikt. Op die manier hadden huurders een eigen postadres. De prijs is nu f1.058,87. Dat was erg laag, maar daarbij behoren tevens de volgende voorwaarden van Clasina Makker, die gelden tot aan haar dood:

Bewoning van twee kamers op de 1e étage aan de voorzijde,

Volledige kost, bewassing, verlichting en verwarming,

Helaas kwam de dood van Clasina al vier maanden na ondertekening van het contract.

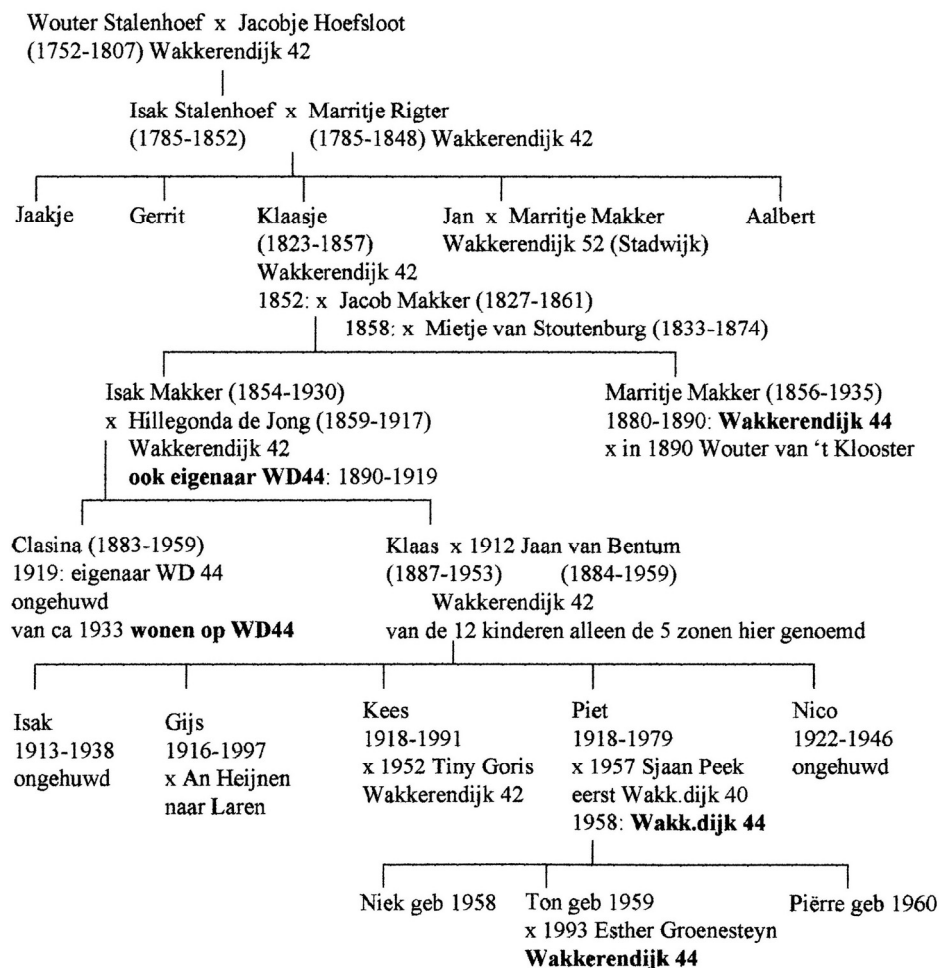
De huidige eigenaar Ton Makker weet uit overlevering, dat de door Weitjens toegevoegde serre aan de noordkant van het huis is afgebroken door zijn vader Piet Makker, kort nadat hij het huis had gekocht. Het hout van de serre was toen grotendeels verrot en de serre lekte. In 1969 is ook het door Weitjens toegevoegde houten "koetshuis" afgebroken en vervangen door een stenen schuur.

Na overlijden van Piet Makker in 1979 bleef zijn vrouw Sjaan er met de drie zoons wonen. In die tijd waren er geen noemenswaardige wijzigingen. Zoon Ton is in 1999 de hoofdbewoner geworden. Hij is al iets eerder aan een grote opknappbeurt begonnen. Het dak is in 1996 vernieuwd en heeft toen aan beide zijanten drie dakkapellen gekregen. Er wordt nu vooral gewerkt aan het inwendige. Ton wil de serre herbouwen, in de stijl zoals dokter Weitjens die had laten toevoegen in 1895. Verder wordt het huis uitwendig opgefrist.

Voorouders en jeugd van de eerste eigenaars

Voor een goed beeld gaan we terug tot 1783, toen Wouter Stalenhoef (1752 - 1807) de boerderij Wakkerendijk 42 kocht van de grootgrondbezitter Hendri-

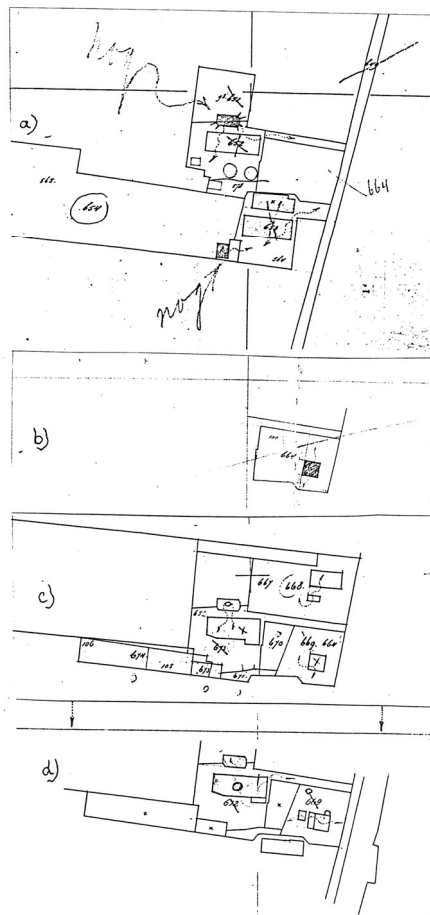
Stamboom ivm eigenaren Wakkerendijk 44

kus de Wijkerslooth. Zie bijgaande stamboom. Hij is een boer die goede zaken doet. Zijn zoon Isak Stalenhoef (1785 - 1852) ging door in de voetsporen van zijn vader. Een half jaar na het overlijden van zijn vader trouwt hij in 1808 met Marritje Gerritse Rigter (1785 - 1848), een boerendochter uit Blaricum, eveneens afkomstig van rijke ouders. Na het overlijden van Isak in 1852, verdelen zijn vijf kinderen de grote erfenis van f27.700,- (Jaakje, Gerrit, Klaasje, Jan en Aalbert). Dochter Klaasje Stalenhoef (1823-1857) krijgt de ouderlijke boerderij en trouwt in 1852 met Jacob Makker (1827 - 1861), die was opgegroeid op Wakkerendijk 238. In enkele jaren krijgen ze zoon Isak (1854) en dochter Mar-

HKE-80

ritje (1856). Helaas sterft moeder Klaasje ongeveer een jaar na de geboorte van Marritje. Jacob trouwt ruim een jaar later (in 1858) met Mietje Stoutenburg, zodat er voor de verzorging van de twee kinderen weer een vrouw in huis is. Het geluk is echter van korte duur: in 1861 sterft ook vader Jacob. Mietje Stoutenburg hertrouwt in 1862. De weeskinderen Isak en Marritje zijn toen waarschijnlijk verder groot gebracht bij familie in Soest en Blaricum. Enkele dagen voordat Jacob was hertrouwd met Mietje Stoutenburg, had hij tbv zijn twee kinderen wel een testament laten opmaken. Bij overlijden gaan daardoor de

Deze vier kadastrale tekeningen van de plaats van Wakkerendijk 44 geven aan hoe Sectie G664 in stapjes over gaat in G669 en hoe de bebouwing wordt aangepast:

a. Januari 1880: Sectie 664 is nog onbebouwd (was eerder Sectie 100 met boomgaard).

b April 1880: Sectie 664 wordt bebouwd

c September 1881: Sectie 664 gaat over in het iets kleinere 669. Ook ligging van de "tuin" 673 en de "uitweg" 671 zijn aangegeven.

d Mei 1896: het huis op 669 is uitgebreid met de serre aan de noordkant, aanbouw aan de westkant en daar achter een losse schuur of koetshuis.

Tekening a) en c) geven aan de zuidkant ook fragmenten van Stadwijk. Namelijk Sectie 105 en 106 = tuin en boomgaard ten westen van de vroegere tuinmanswoning; 653 = de in 1851 gebouwde boerderij Stadwijk; de in 1813 afgebroken buitenplaats stond in het land dat hier Sectie 654 is.

boerderij Wakkerendijk 42 en de andere bezittingen naar Isak en Marritje. Zwager en buurman Jan Stalenhoef van Wakkerendijk 52 (boerderij Stadwijk) treedt op als toeziend voogd. Waarschijnlijk heeft men in 1879 al tamelijk definitieve plannen gemaakt voor de verdeling van de erfenis tussen broer en zus Isak en Marritje Makker. Pas in 1881 wordt de akte opgemaakt. Het was voor die tijd een omvangrijke erfenis, met een totale waarde van f79.060,-. Volgens die akte krijgt Isak de boerderij en diverse percelen land. Op dat moment woont hij nog als veehouder in Blaricum (tot 1884), waar dochter Clasina is geboren. Marritje, al weer woonachtig in Eemnes, krijgt het in 1880 gebouwde huis (later huisnummer Wakkerendijk 44) en enkele verspreid liggende percelen land. De waarde van het huis met erf en tuin is dan f3000,-. Dus slechts een klein deel van de totale erfenis.

Bijzonderheden over Wakkerendijk 44

Het huis werd gebouwd op terrein van de boerderij Wakkerendijk 42. Betrokkenen waren zich kennelijk bewust, dat dit later **aanleiding** zou kunnen geven **tot overlast**. Daarvan getuigt een passage in de akte voor verdeling van de nalatenschap in 1881: *Tusschen partijen is overeengekomen, dat ten behoeve van perceel nummer 1 (Sectie G672 van boerderij WD42), dat op perceel nummer 2 (Sectie G669 van WD44) geen gebouw hetzij huis of schuur meer mag worden gebouwd, buiten het recht bestaande huis en dat dit huis bij eventuele herbouw op dezelfde plaats moet worden opgebouwd*. In het contract van 1894 voor verbouwing door de huurder dokter Weitjens wordt in dat verband ook weer iets vastgelegd: *De huurder zal de door hem te stellen gebouwen of beplantingen nimmer zoo mogen plaatsen, dat daardoor eenigzins belemmert het uitzicht uit het huis van den verhuurder ten westen van het gehuurde perceel staande*.

Het **adres** is in de loop der jaren **herhaaldelijk gewijzigd**. De omschrijving *aan den Straatweg*, genoemd in het koopcontract van 1890, herinnert er aan, dat de Wakkerendijk toen de hoofdweg was voor verkeer tussen Amersfoort en Amsterdam. Ook in 1915 werd de Wakkerendijk nog zo genoemd, want in het huurcontract tussen Isak Makker, landbouwer te Eemnes, en Jan Jacob de Casparis, geneesheer wonende te Bussum, staat *heerenhuis met schuur, erf en tuin, staande en gelegen aan den Ryksstraatweg No 66 te Eemnes*. In 1894 was het adres formeel nog Eemnes-Buitendijk nr 89, zo blijkt uit het huurcontract met dokter Weitjens. Sedert ca 1930 werd het adres Wakkerendijk 44.

Lange tijd kwam de **begrenzing van het erf** van de eigenaar van het huis niet overeen met de kadastraal geregistreerde secties. In aktes werd de grens oa aangeduid door een greppel in Sectie G669. Die sectie hoorde deels bij Wakkerendijk 42. Zo spreekt het huurcontract van 16-11-1917 met pater Thomas van den Brink over *een heerenhuis met schuur, erf en tuin tot aan de greppel (voor partijen voldoende bekend) te Eemnes aan de Rijksstraatweg*. De akte van 19-09-1919, voor verdeling nalatenschap, spreekt over *huis, koetshuis, erf en tuin, uitmakende een gedeelte van het kadastrale perceel Sectie G nummer 669, zoals dit door een greppel aan de Noord- en Westzijde kennelijk is afgescheiden*. Omstreeks 1953 wordt de kadastrale registratie aangepast, waardoor het huis komt te staan op Sectie G885 ipv G669. Een heel eind achter het huis lag nog een stuk tuin G673, met doorgang G671 naar Wakkerendijk 44, die te oordelen naar de vorm en ligging, mogelijk een overblijfsel waren van het erf van de tuinmanswoning bij de vroegere buitenplaats Stadwijk. Wakkerendijk 44 ruilt dit tegen een ongeveer even groot stuk direct achter

het erf van het huis. Dat krijgt dan het kadastrale nummer G1066. Het oppervlak van de grond van het huis en de tuin, G885 en G1066, is tezamen groot 16,5 are.

In het huis hebben heel verschillende mensen gewoond. Van sommige huurders kwamen bij Eemnessers nu nog **opmerkelijke verhalen** boven:

- Omstreeks 1909 werkte bij het gezin van dokter Duijster de hulp in de huishouding Sophia van IJken - Köneman. Zij gaf daarbij ook aandacht aan het zoontje van de dokter en vertroetelde hem vaak. Later werd die zelf oogarts en werkte in Ziekenhuis Sint Jan en later in Gooi-Noord. Toen hij daar ook eens de oude Sophia Köneman moest behandelen en wat knorrig en nors optrad, zei ze tegen hem: "vroeger was u heel wat aardiger tegen me". Het ijs was snel gebroken en er werden heel wat herinneringen uit het huis Machrisjo opgehaald.
- Tot ongeveer 1938 woonden Geurt en Piet Wortel in het gehuurde gedeelte beneden - rechts. Zij waren goede kennissen van de familie Hoofd op Wakkerendijk 258 en vierden daar dikwijls oudjaar. Toen zij ver na twaalf uur door Hoofd werden thuis gebracht, zagen zij te veel rook uit de schoorsteen komen. Het leek op een schoorsteenbrand. De drie aangeschoten mannen spoedden zich naar het dak en blusten met een emmer water. Ook een tweede emmer, die op de overloop was aangetroffen, werd geleegd in een pijp van de schoorsteen. Die emmer bleek echter geen water te bevatten, maar aardappelen, die uit de pijp rolden in de kamer van Clasina Makker.
- Omstreeks 1940 woonden beneden de zwak begaafde Nel Stoutenburg en haar eveneens zwak begaafde broer Jan. Hij werd door Eemnessers Jan Stap genoemd, omdat hij tijdens het lopen de handen altijd ver vooruit zwaaide. Gedurende vele jaren kocht Jan zijn sigaren bij Van Hees en hij werd ook gekleed door kleermaker Van Hees (Wakkerendijk 114). Antoon van Hees herinnert zich vooral de periode dat Piet Stoutenburg (†1931) nog optrad als voogd voor zijn jongere broer Jan en zuster Nel. Dagelijks kwam Jan Stap tien zware sigaren halen van het Amersfoortse merk Motjo, voor 6 cent per stuk. Ook leende Jan wel eens geld bij Van Hees. Voogd Piet vergoedde de onkosten altijd gemakkelijk. Later werd Wous Stalenhoef voogd, maar die trad voor Jan veel strenger op: per week voor maximaal f3,- sigaren.

Voordat een overzicht wordt gegeven van alle bekende bewoners, geven we extra aandacht aan een aantal bijzondere personen. Hier echter niet van dokter Weitjens, omdat over hem en zijn gezin een speciaal artikel wordt gepubliceerd.

Dokter Wijtze Warmoltz

Na vijf jaren verblijf van dokter Joannes Weitjens in Eemnes, wordt in april 1899 dokter Wijtze Warmoltz (1868-1958) benoemd als de opvolger. Hij was

Op dit Diploma, dat door de Universiteit te Utrecht werd uitgereikt op 12 juni 1896, zien we dat dokter Wiltze Warmoltz op 27 april 1899 toestemming kreeg van de Geneeskundige Raad van Gelderland en Utrecht om zich als arts te vestigen in Eemnes. Kopie uit het boek "Onder dokters handen" van O. Dekkers.

geboren te Ee in Friesland, als zoon van een dominee. Hij komt ook te wonen in het huis Wakkerendijk 44. De rooms-katholieke dokter Weitjens wordt dus opgevolgd door de hervormde dokter Warmoltz. Hij had het arts-diploma ontvangen op 12-06-1896 van de Universiteit te Utrecht. In juni 1897 vestigde hij zich als arts te Bloemendaal. Al minder dan twee jaar later, op 27-04-1899, krijgt hij toestemming van de Geneeskundige Raad van de provincies Gelderland en Utrecht, om zich te vestigen in Eemnes. Op 05-08-1903 trouwt hij met Johanna Geertruida Catharina de Vlieger (geb. 1873 te Oosterland). In 1906 wordt hun zoon Nicolaas geboren. Ook deze arts besluit tamelijk snel om te vertrekken uit Eemnes. Na negen jaren in Eemnes, wordt hij op 16-05-1908 benoemd voor de vacante betrekking van gemeente-arts in Bunschoten. Mogelijk

Pasfoto van dokter Wiltze Warmoltz, gemaakt in de periode dat hij al in Bunschoten werkte. Kopie uit het boek "Onder dokters handen" van O.Dekkers.

vertrekt hij vooral, omdat hij in Bunschoten meer inkomsten kan verwachten dan in Eemnes, omdat Bunschoten, Spakenburg en Eemdijk samen ongeveer 3200 inwoners hebben en Eemnes slechts ongeveer 1300. Maar vast heeft ook een rol gespeeld, dat de vrouw van de toenmalige burgemeester Van Duijn te Bunschoten, Adriana Pieterella Klap, een

tante is van de vrouw van dokter Warmoltz; namelijk een zuster van haar moeder. Een bijkomend voordeel was ook nog, dat hij voor de tamelijk nieuwe dokterswoning Dorpsstraat 5 te Bunschoten geen huur hoeft te betalen. Hij blijft in Bunschoten werken, tot hij in 1934 als rustend arts elders gaat wonen. In Bunschoten leven nog heel wat mensen die een goede herinnering aan hem hebben. De oude Eemnesser Aart Kuijer kon zich ivm het snelle vertrek van dokter Warmoltz uit Eemnes jaren geleden nog zijn uitspraak herinneren: "De boeren eten zich hier ziek aan spek en 's avonds weer gezond aan karnemelksepap".

Clasina Maria Makker

(geb. te Blaricum, 1883 - 1959)

Zij is al in 1919 eigenaar geworden van het "herenhuis" Wakkerendijk 44. Waarschijnlijk is zij er pas ca 1933 gaan wonen. Daarvoor woonde zij samen met haar vader Isak in het "bakhuis" Wakkerendijk 40. Haar broer Klaas was al in 1912 getrouwd en zal geleidelijk het beheer van de boerderij Wakkerendijk 42 hebben overgenomen. Clasina bleef ongehuwd, maar kon mogelijk daardoor veel doen voor de Eemnesser gemeenschap. Vanaf de oprichting van het Wit-Gele-Kruis te Eemnes in 1929 tot april 1953 was zij de secretaresse; tot zij bijna 70 jaar was. Daarvoor was zij

Deze foto van Clasina Maria Makker is naar onze schatting genomen omstreeks 1940. Eemnessers zagen haar meestal met de staartkap op.

door het Bestuur gesteld, geen andere kandidaten lijst
is ingekomen zodat de aftr. leden Mej. C. Makker en de
Heer P. A. v. d. Klooster worden gekozen verklaart.

Bij de rondraag werd voorgesteld de minimum contributie
te stellen op f. 5.- waarover het Bestuur nog geen beslissing
genomen heeft. Niets meer aan de orde zijnde werd de verg.
door de Voorzitter gesloten.

A. v. Schuerbeek
C. M. Makker Secretaresse

Algemeene verg. 19 april 1951
aanwezig de G. v. d. alle bestuursleden met uitzondering van
Meer Kolfchoten en Weel. ^{met kennisgeving afwezig} Nadat de Voorzitter
de verg. slopend had werden de notulen der vorige verg.
voorgelezen en ongewijzigd goedgekeurd. Hierina werd door

Deze passage uit het Jaarverslag van het Wit-Gele-Kruis toont het handschrift van Clasina Maria Makker. Zij was secretaris van de oprichting in 1929 tot haar zeventigste jaar in 1953.

al secretaresse van de in Eemnes georganiseerde Vereniging Wijkverpleging. Toen een groep Ned. Hervormde leden het Groene Kruis in Eemnes oprichtten, besloot de rest van de Vereniging Wijkverpleging om zich aan te sluiten bij de landelijke organisatie van het Wit-Gele-Kruis. Clasina trad ook jaren lang op als penningmeester en ging persoonlijk langs de huizen om de contributie te innen. In 1934 heeft zij onder andere met pastoor Müter de Katholieke Boerinnenbond in Eemnes opgericht. Zij woonde jaren lang op de eerste verdieping, met de woonkamer aan de voorkant. Bezoekers herinneren zich onder andere nog de schilderijen die zij daar had. Clasina verhuurde de benedenverdieping. Waarschijnlijk leefde zij van die huur en van de inkomsten door verhuur van weiland in de polder. Dat land had zij verkregen door erfenissen van haar vader Isak en haar tante Marritje van Klooster - Makker. Toen zij haar krachten voelde verminderen, verkocht zij in oktober 1958 het huis aan haar neef Piet Makker. Piet en zijn vrouw Sjaan zouden haar verder in het huis verzorgen, maar helaas overleed Clasina al 4 maanden later. Haar testament bevatte onder ande-

Wijkverpleging
„Wit Gele Kruis”
Secr. Wakkerendijk 44
Afd. Eemnes

11 Jk.	1952
Registr. Nr.	

Eemnes, 19 Sept. 1952.

Weld. Heeren,

Hierbij zend ik een brief van Dr. A. P. M. de Groot over de Rijkssubsidie 1952. Lou te zoo goed willen zijn dit zaakje voor ons Bestuur in orde te willen maken? Destijds is hiervoor toch alles duidelijk uiteengezet. Voor mij is het zeer moeilijk om over dit zelfde onderwerp weer opnieuw te gaan corresponderen. Mag ik nog eens vragen om mij o.v.p. de Statuten en Verordeningen goedkeuring terug te zenden? Bij voorbaat dank.
Met vriendelijke groeten

Hoogachtend
C. M. Makker.

Met deze brief van de secretaresse C.M.Makker aan de Provinciale organisatie van het Wit-Gele Kruis, probeert zij Rijkssubsidie aan afd. Eemnes te behouden, voor de wijkverpleegster zuster Prudentiana (Theodora Goris, geb 1892 te Huissen). Volgens de toenmalige regels zou subsidie worden gestopt, omdat Zr. Prudentiana 60 jaar werd.

re een legaat aan de R.K. Kerk te Eemnes, met afspraken voor Heilige Missen gedurende 11 jaar, voor de rust van haar ziel. Haar inboedel mocht niet worden verkocht, maar moest worden verdeeld onder de erfgenamen. Aan haar neef Piet werd opgedragen om haar begrafenis te regelen, "met de macht tot inbezitting van alle zaken mijner nalatenschap".

Piet Makker (1918-1979) en Sjaan Peek (1927-1999)

Piet is een iets jongere broer van Kees Makker (1918-1991; Cornelis Hillegondus). Bij de beslissingen over een passende verblijfplaats en bron van inkomen voor de 12 kinderen van het gezin, had hun vader Klaas (1887-1953; Nicolaas Johannes Jacobus) geconcludeerd, dat Kees en Piet het beste samen de boerderij Wakkerendijk 42 konden voortzetten. De boerderij had in die tijd twee woonhuizen: het voorhuis van de boerderij zelf en de aan de noordzijde gelegen woning Wakkerendijk 40. Daar had dikwijls personeel gewoond en dat huis werd het "bakhuis" genoemd. Door reeds in 1952 binnen de familie gemaakte afspraken tav de verdeling van het bezit van de ouders, kwam Kees met zijn gezin op nr 42 te wonen. Piet kreeg in principe het bakhuis toebedeeld en

Tante Clazien (rechts, met staartkap) kwam tot aan haar dood nog veel in de ouderlijke boerderij Wakkerendijk 42, waar vanaf 1952 het gezin van haar neef Kees en Tiny Makker - Goris woonde. Deze foto is genomen in januari 1959, dwz één maand voor haar dood. Kinderen vlnr: Nico, Izaak, Keesje en Frans.

de tamelijk nieuwe schuur daar achter. Kees trouwde in 1952 met Christina J.M.M. Goris uit Duiven (Tiny, geb 1928). Toen ging Piet met zijn ouders en enkele zusters wonen in een gedeelte van Wakkerendijk 44; dus inwonend bij tante Clazien. Piet trouwde in 1957 met Adriana Maria Anna Peek (Sjaan) uit Jutphaas en zij gingen wonen in het bakhuis, Wakkerendijk 40. Kees en Piet waren al jaren eerder samen begonnen met aanplanten van Kerstbomen op de driest; op het stuk dicht bij de Gooiergracht, waar later de A27 is gekomen en waar nu ook Boskoop tuinplanten is gevestigd. Gedurende tientallen jaren hadden beide bedrijven in december een goede handel in Kerstbomen en bijkomende producten en artikelen. Na verloop van tijd zijn de landerijen en bedrijven formeel geheel gescheiden; zeker bij de verdeling van de nalatenschap na het overlijden van vader Klaas in 1953. Piet en Kees deelden alleen nog de toegangen rondom de gebouwen. Door verschillende geaardheid van de personen en problemen tav de "erfdienstbaarheid" werd de verhouding tussen de gezinnen later zelfs tamelijk gespannen. Bepaalde Eemnessers kochten hun Kerstboom meestal bij Piet en Sjaan en andere Eemnessers kochten de boom meestal bij Kees en Tiny. Het "bakhuis" van Piet en Sjaan verkeerde in slechte toestand. Toen de op nr 44 wonende tante Clazien Makker ouder werd en behoefte

HKE-88

had aan verzorging, maakte zij in 1958 met Piet en Sjaan de eerder genoemde overeenkomst voor koop van haar huis. Tante Clazien kreeg verzorging, terwijl Piet en Sjaan hun vervallen huis konden verlaten en hoofdbewoner werden van Wakkerendijk 44. Zij kwamen beneden aan de rechter kant te wonen.

Totaal overzicht bewoners

Naast de boven gegeven indrukken van enkele belangrijke bewoners, volgt hier een volledig overzicht.

- 1880: Marritje Makker is de eerste eigenaar en bewoner. Zij trouwt op 27-01-1890 met Wouter van 't Klooster en gaat bij hem wonen op Wakkerendijk 138. Elf dagen eerder heeft zij het huis verkocht aan haar broer Isak Makker, die het gaat verhuren. Er is geen complete registratie van huurders, waardoor slechts een deel van de bewoners hier wordt vermeld. Opm: in de meeste notariële akten wordt Izak geschreven ipv Isak, maar het geboorteregister schrijft de naam als Isak. Soms wordt in documenten de voornaam gespeld als Isaac.
- Tot eind 1894 of begin 1895 wonen Aaltje en Evertje Post in het huis. Zij bezitten hooiland in de Eempolder en hebben familieleden die melkslijter zijn in Amsterdam en later in Laren.
- 1894: dokter Joannes Theodorus Aloysius Weitjens (Jan; 1867-1943) tekent een contract voor huur en verbouwing. Hij woont er van 1895 tot in 1899 met zijn vrouw Maria Johanna Mommers (1870-1961). In deze periode krijgt het gezin drie kinderen: Johanna Maria Christina (Jo; 1896-1984), Wilhelmus Maria Anthonius (Wim; 1897-1977), Maria Gerarda Alphonsa Vincentia (Rie; 1898-1950). Een afzonderlijk artikel in het HKE-kwartaalblad geeft meer informatie over dit gezin.
- 1899: dokter Wiltze Warmoltz (1868-1958) is de opvolger van Joannes Weitjens. In 1903 trouwt hij met Johanna Geertruida Catharina de Vlieger en in 1906 wordt hun zoon Nicolaas geboren. Meer bijzonderheden zijn reeds boven gegeven.
- 1908: dokter Johannes Duijster (geb 1878 te Leiden), getrouwd met Elisabeth Atje Born (geb 1884 te Blokker). Zij kwamen uit Stellendam en vertrekken al weer in 1910 naar Zoetermeer. Zij hebben een klein zoontje, die later als oogarts praktijk heeft in Laren.
- 1910: Albert Theodoor Johan Snijder, arts, geb. 1878 te Harlingen en getrouwd met Aaltje Koen, geb. 1880 te Harlingen. In 1911 krijgen zij in Eemnes zoon Hendrik Reinier.
- 1915: Jan Jacob de Casparis, geb. 1883 te Leiden, is de volgende arts. Hij was getrouwd met Anna Bukowsky, geb. 1884 te Lotz in Rusland. In 1916 wordt in Eemnes hun zoon Johannes Gijsbertus geboren. Van hem weten we iets meer, doordat er een huurcontract is bewaard. Hij was tot zijn komst naar Eemnes *geneesheer* te Bussum. Het huurcontract van mei 1915 vermeldt verder: huur voor 3 jaren, van 01-06-1915 tot einde mei 1918, mits de huurder per 01-01-1916 voor minstens 2 jaar wordt aangesteld door de Gemeente Eemnes; anders eindigt de huur einde mei 1917. Gezien het volgende huurcontract heeft dokter De Casparis de genoemde 3 jaren niet uitgediend.
- 1917: met ingang van 16-11-1917 wordt het pand verhuurd aan pater Thomas van den Brink o.p. uit Laren; in principe voor één jaar. Terwijl De Casparis f450,- per jaar betaalde en de helft van de aanleg van elektrisch licht moest betalen, betaalt Van den Brink nog slechts f400,- per jaar. Pater van den Brink heeft met de huur een heel bijzonder doel. Hij maakt er een tehuis van voor bejaarde Belgische vluchtelingen van de Eerste Wereldoorlog. Het wordt dan het St.Dominicusgesticht genoemd en er wonen ca 15 vluchtelingen.

- 1919: Eind 1917 was Hillegonda de Jong overleden; de vrouw van Isak Makker (1854-1930). De notariële akte van 1919 geeft aan hoe de nalatenschap over echtgenoot Isak en de twee kinderen Clasina en Klaas wordt verdeeld. Isak is dan rentenier en woont volgens overlevering in het "bakhuis" Wakkerendijk 40, samen met dochter Clasina. Clasina wordt de eigenaar van Wakkerendijk 44. Omstreeks die tijd huurt dhr P.C.A. van Hoepen het huis. Hij wordt later een achtenswaardige Gemeentesecretaris. Van Hoepen blijft vrijgezel. Hij woont er met zijn zuster en haar zoon Henk van Loosen. Omstreeks 1933 verhuizen zij samen naar hun nieuw gebouwde huis aan de Molenweg (nu nr 13).
- Ca 1933: nadat Van Hoepen is verhuisd, gaat Clasina gedeelten van het huis verhuren aan diverse personen. Zij woont dan zelf op de eerste verdieping en blijft daar haar verdere leven wonen. Grotendeels uit overlevering zijn onderstaande personen bekend.
- Kamers aan de noordkant, dus rechts, wellicht met postadres Wakkerendijk 46 (na opheffing van dit nummer voor Stadwijk):
 - Gerrit van 't Klooster (Gart Nok; 1898-1980), getrouwd met Alijda Engelen (1873-1949). Alijda was in 1917 weduwe geworden door overlijden van haar man Toon Wortel. Zij had uit dat huwelijk twee zoons Geurt en Piet Wortel. Moeder Alijda gebruikt de serre als winkelje voor kruidenierswaren en snoep. Aan de achterkant van de serre was een stenen trapje naar de deur. Kees Hensbergen herinnert zich nog, dat hij er als 10-jarige tijdens de Eemnesser kermis in oktober altijd snoep kocht. Geurt was wagenmaker, timmerman en kleine aannemer. Hij gebruikte de houten schuur als werkplaats. Omstreeks 1938 verhuizen Geurt en Piet naar Wakkerendijk 38. Gerrit van 't Klooster en Aleida verhuizen later naar Wakkerendijk 21 (naast café Staal).
 - In 1952 komen de broer van Clasina, Klaas Makker, met zijn vrouw Jaan van Bentum en de nog niet getrouwde kinderen hier wonen, omdat zij op Wakkerendijk 42 plaats maken voor het jonge echtpaar Kees en Tiny Makker. De kinderen Makker, die dan ook op nr 44 komen wonen zijn zoon Piet en de dochters Jany, Corry en Grada. Als de laatste dochter Jany in 1958 trouwt, gaat moeder Jaan Makker - van Bentum wonen bij haar oudste dochter Riek in Bunnik. Zo komt er dan ruimte om de inmiddels getrouwde zoon Piet met zijn vrouw Sjaan Makker - Peek te laten verhuizen naar Wakkerendijk 44 (zie later).

Kamers aan de zuidkant, dus links, wellicht met postadres Wakkerendijk 44a:

- Jacobus van Dam woont er tot ongeveer 1942 en later aan de noordkant tot ca 1951.
- Jan Stoutenburg (bijgenaamd Jan Stap; 1866-1948) en zijn zuster Nel (1866-1945).
- Mevrouw Graman woont er slechts kort, van ca 1949 tot ca 1950. Zij was de schoonmoeder van Frans Stalenhoef.
- De gepensioneerde heer Melgers, getrouwd met de veel jongere mw. Van Harlingen. Zij wonen er vanaf ca 1951. Van dhr. Melgers is bekend dat hij een vliegtuig bouwde in de schuur waar nu rijwielhandel Lierse is gevestigd, dicht bij de Hervormde Kerk. Dat vliegtuig heeft tenminste eenmaal een proefvlucht gemaakt vanaf het landje tussen de Streefoordlaan en de Begraafplaats. De heer Melgers kreeg toen een berisping, omdat hij geen vergunning had voor de proefvlucht. Hij sterft ca 1957.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog verblijven er ook vier Joodse onderduikers. Namelijk de familie Strauss uit Hilversum. Zij leefden vooral in de grote kelder, die onder het hele huis door loopt. Daar hebben zij bijna 3 jaar gezeten en zijn niet ontdekt.

Op de eerste verdieping, waar Clasina Makker woont, wonen aan de noordkant ook nog lange tijd andere mensen:

Deze fotomontage van het gezin van Piet Makker, genomen omstreeks 1970, hing nog jaren lang bij Sjaan in de kamer. Links boven Niek (geb 1958), rechts boven Ton (geb 1959), midden Piërre (geb 1960), onder vader Piet (1918-1979) en moeder Sjaan (1927-1999).

- Een oudere mw. A.Tjoonk. Zij werd later door Sjaan en Piet Makker altijd "omaatje" genoemd. Zij is de moeder van mevr. Van Harlingen, die eerst getrouwd was met dhr. Melgers en vanaf ca 1956 bij haar moeder komt wonen (woont nu op De Waag). Zij verhuist begin zestiger jaren binnen Eemnes. Mevrouw Tjoonk verhuisde begin zeventiger jaren, toen de woningen aan De Waag gereed waren gekomen.
- 1958: Petrus Johannes Makker (Piet; 1918-1979) koopt het huis van Clasina. Zoals eerder beschreven woonde hij korte tijd als veehouder op Wakkerendijk 40, naast zijn iets oudere broer Kees (Cornelis Hillegondus; 1918-1991). Hij is in 1957 getrouwd met Adriana Maria Anna Peek (Sjaan; geb te Jutphaas 1927-1999). Zij krijgen drie kinderen: Nicolaas Anthonius Maria (Niek; geb 1958), Anthonius Johannus Maria (Ton; geb 1959) en Petrus Sebastianis Maria (Piërre; geb 1960). Na overlijden van Clasina in 1959, verhuren Piet en Sjaan haar woonruimte:
 - Van 1962 tot 1975 woont daar mw. Leen Töller, in huis aangesproken als "tante Leentje". Zij woont samen met haar dochter Greetje. Zij betalen een huur van f11,- per week, zoals bepaald door de Gemeente. Zij zijn verhuisd naar de Zomertaling, waar Greet nu nog woont.
- 1993: Ton Makker trouwt met Esther Groenesteyn, die woonde aan de Geerenweg, dicht bij

De huidige eigenaar van Wakkerendijk 44, Ton Makker en zijn vrouw Esther Makker-Groenesteyn, poseren hier op de dag van dopen van hun jongste zoon Isaïc (25 maart 2001). Links zit hun iets oudere zoontje Lucas.

Eembrugge. Zij gaan wonen op de zolderverdieping van Wakkerendijk 44. Zij hebben nu twee kinderen: Lucas (geb 1997) en Isaïc (geb 2001).

Literatuur

HKE-1990 blz 22-49: Geschiedenis van het geslacht Stalenhoef, door H. van Hees en B. van Wijk-Blom

HKE 1994 blz 25-54: De familie Makker in Eemnes, door H. van Hees en B. van Wijk - Blom

Akte door notaris Hermanus Pen te Baarn op 16-09-1852, voor verdeling nalatenschap Isak Stalenhoef.

Testament van Jacob Makker, opgesteld 08-11-1858 door notaris Hermanus Pen te Baarn.

Akte door notaris Karel Jan Perk te Hilversum op 18-05-1881, voor verdeling nalatenschap Jacob Makker.

Akte door notaris Karel Jan Perk te Hilversum dd 16-01-1890 voor koop.

Contract van 9- en 14-09-1894 voor verhuur door I.Makker aan J.T.A.Weitjens en voor verbouwing.

Contract van mei 1915 voor verhuur door I.Makker aan J.J. de Casparis en voor aanleg elektriciteit.

Contract van 16-11-1917 voor verhuur door I.Makker aan Th. van den Brink.

Kadaster te Utrecht:

Art. 960 Sectie G664 zonder huis, later Sectie G669 met huis; van Isak en Marritje Makker samen

HKE-92

Art. 1442 Sectie G669, 671 en 673 van Marritje Makker
 Art. 1441 Sectie G669, 671 en 673 van Isak Makker
 Art. 2439 Sectie G669, 671 en 673 van N.J.J. Makker
 Art. 2440 Sectie G669, 671 en 673, later G885 en G1066 van Clasina Maria Makker
 Art. 3876 Sectie G885 en G1066 van Petrus Johannes Makker
 Art. 1679 tav weiland oa Sectie D98 en 128 van Everdina en Aaltje Post.
 Akte door notaris F.P.E. van Ditzhuijzen te Baarn op 19-09-1919, voor verdeling nalatenschap Hillegonda de Jong.
 Het Utrechts Archief, Toegang 300 inventarisnr 66: diverse brieven tav het Wit-Gele Kruis van en aan Afd. Eemnes.
 Akte door notaris M.C.A.H.Römer te Baarn op 06-10-1958 voor koop.
 Testament van Clasina Makker, opgesteld door notaris M.Römer te Baarn op 06-10-1958.
 Boek Onder dokters handen, door O.Dekkers, Uitg. Hist. Ver. "Bunscote" 1986, blz 148-164
 Boek Eemnes in oude ansichten, deel 2, door J.V.M.Out, Europese Bibliotheek - Zaltbommel 1975, par 17
 Boek Eemnes, Geschiedenis en Architectuur, 1999, uitgeverij Spou / Kerckebosch, blz 117.

De Werkgroep Monumenten dankt de huidige bewoners Ton en Esther Makker voor het geven van informatie en voor het lenen van de veel historische documenten met gegevens over het huis en de bewoners. Ook diverse oudere Eemnessers zijn we erkentelijk. Vooral door hun hulp kwam de lijst van bewoners

Schenkeningen H.K.E.

In de afgelopen periode ontvingen wij de volgende zaken als aanvulling voor de collectie van de HKE:

- Diverse historische boeken en tijdschriften van:
Mevrouw J. v.d. Kuinder-Hamer, Pr. Willem Alexanderpark 363 Veenendaal - Wijwatervaatjes van:
Mevrouw C. Post-Elders, Wakkerendijk 210a Eemnes; - Brood- vlees- en reservebonnen uit de 2^e Wereldoorlog van:
Pater W. van Wegen, Naardingerland 51 Huizen | <ul style="list-style-type: none"> - Foto van Eemnesser boer van:
Mevrouw Chr. Wiggerts-van Wegen, Laarderweg 24 Eemnes; - Bidprentjes van:
Mevrouw A. Rondeel-Vos, Markenlaan 9, 1355 BB Almere - Oude foto's + kledingstukken Eemnesser klederdracht van:
J. Perier, Klaphek 9, Blaricum |
|---|---|

Voor al deze schenkingen willen wij u van harte bedanken!

Wisseling van de wacht op de voorzitterspost

Tijdens de jaarvergadering van de Historische Kring Eemnes op 16 maart jl. hebben we afscheid genomen van onze voorzitter *Teus Roodhart*. Als nieuw bestuurslid werd *Livia van Eijle* benoemd. Tijdens de eerstvolgende bestuursvergadering is ze gekozen tot nieuwe voorzitter.

Teus Roodhart is van 1992 tot 2001 voorzitter van de HKE geweest. Op een gemoedelijke maar accurate wijze wist hij de vergaderingen te leiden. Teus wist naar vele kanten contacten te leggen en dat was prettig bij belangrijke zaken voor de vereniging zoals de opening en de aankoop van de Oudheidkamer, het verkrijgen van subsidie en het verbeteren van het kwartaalblad. Teus wordt zeer gewaardeerd om zijn jarenlange inzet voor de Historische Kring Eemnes en daarom volgde aan het eind van de Jaarvergadering zijn benoeming tot Buitengewoon adviseur in vrije dienst bij de Historische Kring Eemnes.

Inmiddels is *Livia van Eijle* al actief als nieuwe voorzitter. We zijn blij, dat zij de voorzitterspost heeft overgenomen. Ze heeft geschiedenis gestudeerd, ze heeft jarenlang

bestuurlijke en politieke ervaring (ze was o.a. wethouder van Eemnes) en ze is al lid van de HKE vanaf het eerste uur.

We wensen haar veel wijsheid toe in haar nieuwe functie en wensen haar veel succes.

Namens de overige bestuursleden van de HKE

Henk van Hees.

Dokter Weitjens begon als arts in Eemnes

Het huis Wakkerendijk 44 werd vooral bewoond door leden van de familie Makker. De naam MaChrisJo op de voorgevel en het daar onder staande jaartal 1895, vormen echter een belangrijke herinnering aan dokter Weitjens en zijn gezin, die er hebben gewoond van 1895 tot 1899. Later hebben vooral de bewoners van Poeldijk, een dorp in het Westland tussen Naaldwijk en Den Haag, kunnen profiteren van de kwaliteiten van deze arts. Omdat vooral hij en zijn vrouw het uiterlijk van het huidige huis hebben bepaald en dokter Weitjens een persoon is met bijzondere verdiensten, past deze afzonderlijke publicatie over het gezin Weitjens, naast een artikel over het huis Wakkerendijk 44 en de bewoners.

Het begin

Begin januari 1894 overleed de 66-jarige dokter van Eemnes, Jacobus Floris Bos. Zijn opvolger was Joannes Weitjens (1867 - 1943; geboren te Huissen;

De pas begonnen huisarts Jan Weitjens en zijn vrouw Maria Mommers in de zomer van 1894 in een rijtuig voor hun tijdelijke praktijkwoning in Eemnes (thans Wakkerendijk 166), gereed om een patiënt te bezoeken. Hun oudste dochter Jo schreef later achter op deze foto: "Pa op visite met mijn moeder - pas getrouwd 1894". Let ook op de dame links bij het hek, waarschijnlijk de huishoudster of dienstdode.

roepnaam Jan). Toen hij zich in Eemnes vestigde, was hij pas getrouwd met Maria Mommers (1870 - 1961). Het huwelijk was voltrokken in Tilburg, waar de ouders van Maria Mommers woonden. De praktijk in Eemnes begon in 1894 in een gehuurd gedeelte van het voorhuis van de boerderij Wakkerendijk 166, die toen eigendom was van J.Seldenrijk. Zijn voorganger dokter Bos had daar ook gewoond. Dat huis was meer door artsen gebruikt en heeft lange tijd bekend gestaan als "het huis van dokter Bell", die eigenaar en bewoner was vanaf 1830 tot zijn dood in 1856. Het jonge echtpaar Weitjens maakte al snel plannen voor ruimere en meer definitieve woonruimte in Eemnes. Kennelijk hadden ze een veelbelovende start. De nieuwe woning werd Wakkerendijk 44. De huidige eigenaar en bewoner Ton Makker bezit nog het originele huurcontract, getekend op 9 september 1894 door de toenmalige eigenaar *Isaac Makker, landbouwer te Eemnes, voor verhuur aan Joannes Theodorus Aloysius Weitjens, arts mede wonende te Eemnes*. Het is een contract voor 12 jaren, maar de huur kan eerder worden beëindigd, met een opzegtermijn van 6 maanden. De huurprijs bedraagt 125 gulden per jaar. Waarschijnlijk waren Jan en Maria Weitjens enthousiast over de keuze van de plek en vonden zij snel steun bij familie voor financiering van een grote verbouwing. Nog geen week later, op 14 september 1894, werd een aanvullend contract getekend met afspraken voor verbouwing, op kosten van Weitjens. Deze aanvulling op het huurcontract heeft oa de volgende zinsnede: *De huurder heeft het recht om gedurende den tijd dat hij het perceel in huur heeft voor zijn eigen gebruik, voor zijn bedrijf en als woning, het huis zoodanig te verbouwen en aan te bouwen en den tuin zoodanig aan te leggen en te beplanten als hij goed en voor zich noodig en nuttig zal achten, mits bij het eindigen of eventuele ont-*

HKE-96

Hier poseren trots Maria Mommers en Jan Weitjens op het balkon van het sterk vernieuwde huis Eemnes-Buiten nr 89 "aan den Ryksstraatweg" te Eemnes (sedert ca 1930 Wakkerendijk 44), met tussen hen in een baby (dat moet de oudste dochter Jo zijn). Foto waarschijnlijk genomen in 1897. Zij hebben als huurders laten bouwen: de eerste verdieping, de uitbouw rechts (waarop het balkon) en de schuur achter, die rechts nog is te zien. De uitbouw rechts werd later "de serre" genoemd. Die is in 1959 afgebroken door de toenmalige eigenaar Piet Makker, omdat het hout was vergaan en het balkon lekte. Foto uit archief bij huidige eigenaar Ton Makker.

binding Verder worden vooral beperkingen vastgelegd, om te zorgen dat Isak Makker geen belemmeringen van de verbouwing zal ondervinden. Isak Makker woonde namelijk op de boerderij Wakkerendijk 42, die schuin achter het te verbouwen woonhuis ligt. Kennelijk had de huurder zoveel vrijheid voor de invulling en was de verbouwing zo ingrijpend, dat een zeer persoonlijke naam aan het huis werd gegeven: *MaChrisJo*.

Waarschijnlijk is de naam *MaChrisJo* een combinatie van de afgekorte voornamen van de echtgenote van Weitjens, Maria Johanna Mommers, en die van zijn schoonouders Christiaan Mommers en Johanna Elias. Kleinzoon Jules Weitjens te Tilburg denkt, dat de schoonouders Mommers financieel hebben geholpen voor de verbouwing. Als eigenaar van een textielfabriek in Tilburg, waar nu het Nederlands Textielmuseum is gevestigd, was vader Mommers meer vermogend dan de familie van Jan Weitjens. De vader van Jan, Gerardus Jacobus Weitjens, was timmerman / aannemer in Huissen, maar is al overleden in 1869. Toen was zoon Joannes pas twee jaar. Waarschijnlijk heeft Jan Weitjens geen gemakkelijke jeugd gehad, maar hij heeft toch kunnen studeren.

Jan Weitjens heeft het eerste deel van de studie geneeskunde gedaan aan de Universiteit te Utrecht. In die tijd bestond de studie geneeskunde uit enkele jaren theoretische studie, gevolgd door een periode van minstens twee jaren voor

Jan Weitjens in zijn studietijd. Zo te zien een gedreven persoonlijkheid. Foto waarschijnlijk omstreeks 1892 genomen.

het praktisch arts-examen. Daartoe werden volgens de wetgeving van 1878 *voldoende bewijzen gevorderd van praktische kennis aan het ziekbed en van bekwaamheid in het verrigten van heel- en verloskundige kunstbewerkingen en het gereed maken van recepten*. Volgens de examenregisters van de Faculteit Geneeskunde te Utrecht deed Weitjens op 24-06-1892 de laatste examens van het theoretisch gedeelte. Kennelijk waren de resultaten matig, want hij werd *"na deliberatie" toegelaten volgens het Theoretisch Geneeskundig examen, Artikel 6*. Het tweede deel van de studie, voor het behalen van het praktisch arts-examen, heeft hij elders gedaan, want de naam Weitjens komt niet meer voor in de lijsten van latere jaren te

54 <i>Joannes Antonius Aloysius Weitjens</i> <i>geboren te Huissen</i> <i>(progymnasium te Oldenzaal)</i>	<i>21 Meche</i>
---	-----------------

Laatste examens van Jan Weitjens te Utrecht: het Theoretisch Geneeskundig examen, volgens Artikel 6. Het 1^e en 2^e gedeelte werden normaliter snel achter elkaar gedaan. Hier zijn twee blokken tekst afgedrukt van de regels tav Joannes Antonius Aloysius Weitjens, uit de originele handgeschreven examenregisters van de Faculteit Geneeskunde.

Omdat het moeilijk leesbaar is, volgen hier de resultaten. Eerst van 15 Juni 1892:

<i>Pathologische anatomie</i>	<i>zwak voldoende (= lijkschouwing)</i>
<i>Spec. pathologie en therapie</i>	<i>voldoende (een weinig zwak)</i>
<i>Hygiëne</i>	<i>voldoende.</i>

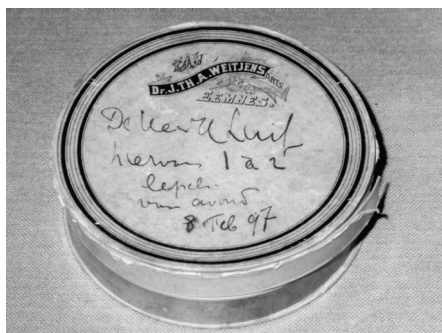
Utrecht. In de examenregisters van 1892 is verder vermeld: *vooropleiding progymnasium te Oldenzaal* en voorafgaand behaald examen op 01-10-1890 2^e *Natuurkundig Examen, volgens Artikel 5* (het middelste deel van de theoretische studie voor arts). Dezelfde examenregisters van de universiteit bevatten ook kolommen voor Doctoraal Examen (inhoud gelijk aan Theoretisch Geneeskundig, maar andere vooropleiding) en voor Promotie. In het studiejaar 1891 / 1892 waren er totaal 61 kandidaten ingeschreven aan de Faculteit Geneeskunde. Daarvan behaalden er 45 het Theoretisch Geneeskundig Examen, 10 het Doctoraal Examen en 6 een Promotie. Bij het controleren van de lijsten viel mij op, dat er veel namen zijn van bekende families en dat er in die jaren nog geen enkele vrouwelijke student was in de geneeskunde. Kleinkinderen van Joannes Weitjens vertelden, dat hij zijn promotie tot Doctor in de Geneeskunde heeft behaald aan de Universiteit te Gent. Hij zal die graad behaald hebben in 1894, want volgens een nog in Eemnes aanwezige pillendoos van 1897 was hij toen al *Dr. J. Th. A. Weitjens, arts te Eemnes*. Omdat Dr. Weitjens zijn 25-jarig jubileum vierde op 7 mei 1919, was hij kennelijk huisarts vanaf mei 1894. Dus in Eemnes had hij zijn eerste praktijk.

Helaas weten we vrijwel niets over de contacten van dokter Weitjens en zijn vrouw met de inwoners van Eemnes. We mogen verwachten, dat hij een nauwe samenwerking had met hulpverlenende zusters van de in Eemnes gevestigde

15 Juni 1892 passat. anatomie zwak voldoende Spec. passat. en therapie voldoende (een weinig zwak) hygiëne voldoende 16 Juni 1892 <u>toegelaten</u>	Richard f. 50 -
Obstetrie: zwak voldoende Ophthalmologia: twijfelachtig Chirurgie: zwak voldoende 24 Juni 1892 na deliberatie <u>toegelaten</u>	

En de resultaten van 24 Juni 1892:

Obstetrie zwak voldoende (= verloskunde)
Ophthalmologia twijfelachtig (= oogheekunde)
Chirurgie zwak voldoende
Totaal resultaat: na deliberatie toegelaten

Waarschijnlijk bevatte deze doos met etiket van 8 februari 1897 een medicijn van dokter Weitjens voor Hendrik Luijff (1879 - 1959), die toen met zijn ouders en nog drie kinderen woonde in de manufacturenzaak van Eemnes. Het pand is nu Wakkerendijk 9 van smederij Jaap Eek. Het doosje is nog in gebruik bij Arnold Raven, die vroeger een paar huizen verder woonde op nr 11A. NB: De ogenschijnlijke voorletter U op de doos is waarschijnlijk een H, want er bestond toen geen Luijff met voorletter U.

afdeling van Franciscanessen van Heythuysen (klooster Wakkerendijk 62-64). De Burgerlijke Stand van Eemnes geeft aan, dat er in korte tijd in het gezin drie kinderen zijn geboren, namelijk:

Johanna Maria Christina (Jo)
geboren 29-04-1896
Wilhelmus Maria Anthonius (Wim)
geboren 29-05-1897
Maria Gerarda Alphonsa Vincentia (Rie)
geboren 19-07-1898

Er kwam eerder dan verwacht een einde aan het wonen van het gezin Weitjens in Eemnes. Zij verlieten Eemnes al in 1899. De opvolger werd Wijtze Warmoltz, die al op 27-04-1899 toestemming kreeg van de Inspectie voor het Geneeskundig Staatstoezicht voor Gelderland en Utrecht, om zich als arts te vestigen in Eemnes. Deze op-

Het gezin van Jan en Maria Weitjens - Mommers was snel gegroeid. Hier poseren vader en moeder in de tuin van hun huis te Poeldijk met zeven kinderen. Foto ca 1905. De kinderen zijn vlnr: Wim (1897-1977), Rie (1898-1950), Stientje (later Christien, 1901-1989), Jan (1904-1984), Rosalie (later Roos, 1899-1993), Gerard (1903-1978) en Jo (1896-1984). Later werd nog Catootje geboren (later genoemd To / Cathy, 1909-1993).

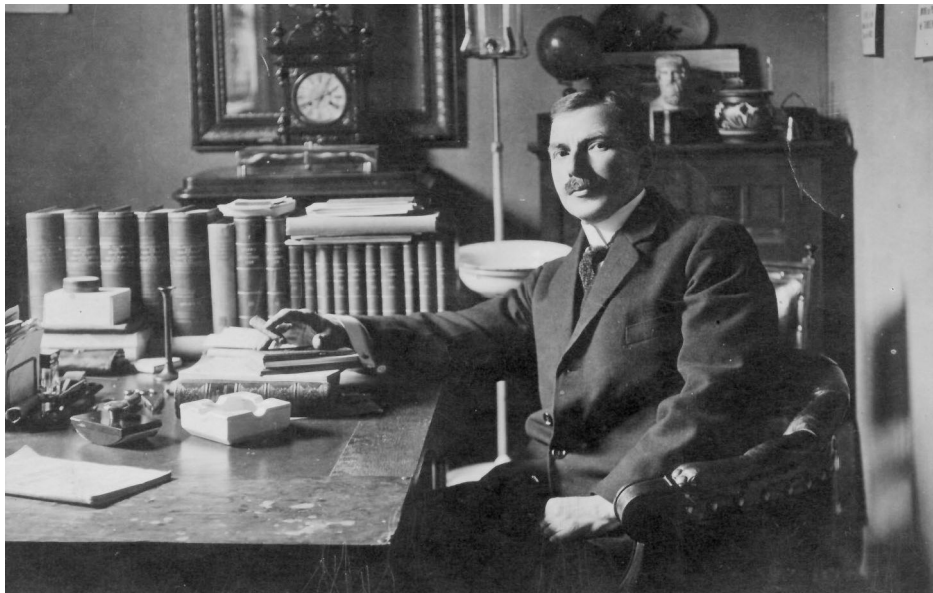
volger kwam ook te wonen op Wakkerendijk 44. Voor het vertrek van Weitjens uit Eemnes heb ik twee verschillende redenen gehoord. Kleinzoon Geert Weitjens, arts te Dinxperlo, vermoedde dat de schoonfamilie Mommers het gezin heeft aangeraden om zich te vestigen in een stad van behoorlijke omvang, omdat dit in die tijd betere perspectieven zou geven voor de carrière van een arts. In Eemnes denkt men wel, dat het toen financieel voor een arts in Eemnes zeer moeilijk was. Er waren in die jaren slechts ongeveer 1300 inwoners; grotendeels met agrarisch beroep en daarbij was er veel armoede. Poeldijk had toen al 2200 inwoners en groeide snel tgv de glastuinbouw. Vast staat, dat Eemnes in die periode moeite had om een arts te binden, want van 1889 tot 1917 waren er na elkaar zes verschillende artsen. Misschien speelde de godsdienst ook een rol; de voorganger en opvolger van dokter Weitjens waren Ned. Hervormd. Voor de Provincie Utrecht was Eemnes een dorp met relatief veel R.K. inwoners (54%), maar een deel van de bevolking was streng Ned. Hervormd. Poeldijk was toen voor meer dan 95% R.K.

Dokter Weitjens in Poeldijk en in Voorburg

Na het vertrek uit Eemnes heeft het gezin ongeveer twee jaar in Nijmegen gewoond, maar dat was geen succes. Zij vertrokken weldra naar het tamelijk kleine dorp Poeldijk in het Westland en hebben daar lange tijd en met veel genoeg geleefd.

Van september 1901 tot september 1930 is de huisarts Dr. Joannes Weitjens actief werkzaam geweest in zijn praktijk te Poeldijk. Hij kreeg daar direct een vrijstaande nieuwe woning aan de Voorstraat. Joannes Weitjens was in het dorp geliefd en had er vele vrienden. Hij leefde erg mee met het wel en wee van zijn patiënten, waarbij hij overlijden van hen zich dikwijls persoonlijk aantrok. Hij stond als arts allerm minst op een voetstuk en bezocht veelvuldig (bruilofs)feesten en jubilea van zijn "klanten". Zoals vroeger op dorpen gebruikelijk was, had hij een apotheek aan huis. Dochter To werkte daar enige tijd als assistente (als kind heette zij Catootje; als wijkverpleegster in Amsterdam en later in Nieuw-Zeeland noemde zij zich Cathy).

Om de problemen van mensen met laag inkomen te verminderen richtte dokter Weitjens in Poeldijk een lokaal ziekenfonds op (wellicht ca 1910). Het regle-

Deze foto, genomen in de werkkamer van Dr. Weitjens, stuurde hij met op de achterzijde in handschrift de tekst: Met vriendelijke dank voor de feestgave op 7 mei 1919. Hij vierde op die datum zijn zilveren ambtsjubileum (1894 - 1919).

ment was een brochure van 4 blz met totaal 21 artikelen, waarvan hier enkele passages volgen:

REGLEMENT voor het ZIEKENFONDS

ten behoeve van den arbeidenden stand te Poeldijk

Art 1: Het doel van het Ziekenfonds is om den mingevoeden op de minst kostbare wijze, te allen tijde genees- en heelkundige hulp te verzekeren.

.....enz.....

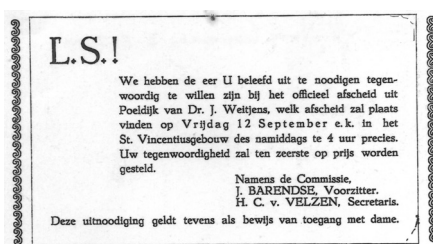
Art 20: Zij die lid wenschen te worden, moeten zich bij den bode melden.

Art 21: Aan de leden zal een exemplaar van dit reglement kosteloos worden ter hand gesteld.

Dr. Weitjens
Arts.

Voor zijn afscheid uit Poeldijk in september 1930 heeft een commissie gezorgd, dat de naam van de dokter lange tijd bekend zou blijven. De toen pas 12 jaar oude Kastanjelaan werd omgedoopt in Dr. Weitjenslaan en heeft die naam sedert dien behouden. Mevrouw Compeer - van den Berg (geb. 1914), die destijds woonde in de Kastanjelaan en patiënt was bij dokter Weitjens, herinnert zich nog een speciale reden, waarom men juist deze laan genoemd heeft naar Dr. Weitjens. Halverwege de Kastanjelaan was een smal bruggetje over een vaart. Door oude rechten van de eigenaar was er geen vrij overpad en midden op het bruggetje stond een hek. Dokter Weitjens heeft er voor gezorgd, dat bewoners vrij overpad kregen, hetgeen vooral voor de kinderen een verbetering was, omdat zij nu langs een veilige korte weg naar school konden gaan.

Toen dokter Weitjens stopte met werken was hij bijna 63 jaar en nog heel vitaal. Hij wilde het liefst in het trouwde dorp blijven wonen, maar verkoos om naar Voorburg te gaan, zodat hij niet "op de lip" van zijn opvolger bleef zitten. Hun omstreeks 1920 gebouwde huis in Voorburg, type twee-onder-één-kap, Laan van Leeuwensteyn 6, kreeg weer de naam *MaChrisJo*. Het echtpaar was hun eerste artsenpraktijk in Eemnes dus nog niet vergeten. Nadat de inmiddels grootvader geworden Dr. Weitjens in 1943 was overleden, voelde zijn vrouw Maria Weitjens - Mommers

De uitnodiging voor het afscheid van dokter Weitjens, op 12 september 1930. De secretaris Van Velzen, die hoofd van de school was, heeft met dokter Weitjens ook een groot aandeel gehad in de oprichting van diverse "sociale instellingen".

zich niet meer zo thuis in die omgeving en zij verhuisde vrij snel naar haar geboortestad Tilburg. Daar woonde toen ook zoon Jan Weitjens met zijn gezin. Jan had zijn oom Mommers opgevolgd in de textielfabriek van de familie.

Herinneringen van patiënten en kleinkinderen

In de twintiger jaren hadden in Poeldijk nog maar twee families een auto. Dokter Weitjens had een motorfiets, maar gebruikte zijn motorfiets niet alleen voor het bezoeken van patiënten. Hij was een fervent motorrijder, zo kunnen dorpsgenoten zich nu nog herinneren. Typerend is daarbij, dat zijn vrouw nooit achterop heeft gezeten. Hij hield van "waaghalzerij", een "ondeugende" opstelling bij allerlei situaties en hij was iemand die van show hield. Zijn vrouw hield hem daarbij wel in het gareel. Bovenal was het echter "een bekwaam arts" en lief voor zijn kinderen. Ook bleef hij zijn

patiënten bezoeken als die waren opgenomen in het ziekenhuis en dus feitelijk waren overgedragen aan een specialist. Voor een huisarts had hij ook veel wetenschappelijke interesse: hij speurde dikwijls in boeken en tijdschriften voor nieuwe inzichten tav genezing. Goede vrienden waren dokter Van Gangele (keel-, neus- en oorarts in het Bronovo ziekenhuis te Den Haag), dokter Van Schie (huisarts te Naaldwijk) en de heer Sutorius (burgemeester van Monster).

Bij de kleinkinderen zijn alleen de belangrijkste indrukken bekend. Destijds werd thuis niet gesproken over de vroegste jaren van het gezin Weitjens. Zo hoorde kleindochter Marie Gertrude Weitjens pas veel later, dat het gezin nog een negende kind heeft gehad, dat jong is gestorven. Wel is goed blijven hangen, dat grootvader Jan een "man van de wereld" was en nog wel eens voorstellen had die heel wat geld kostten. Maar voor arme patiënten had hij moeite om het volle pond te rekenen. Dan was er grootmoeder Maria, die het gezin ordelijk bestuurd en wel degelijk op de centen lette.

Voorgeslacht en vervolg van de familie

De vader van dokter Jan Weitjens is Gerardus Jacobus (1829-1869). Deze komt uit een familie van aannemers en houthandelaren in Huissen en omgeving. De echtgenote van Gerardus Jacobus en moeder van Jan Weitjens is Jo-

In Poeldijk ging dokter Weitjens lange tijd met zijn motorfiets naar de patiënten. In eerdere jaren in Poeldijk ging hij op de fiets, zo vertelde zijn vroegere patiënte mevrouw Compeer. Toch heel wat anders dan het rijtuig in Eemnes.

Reeds in 1918 beleefde dokter Weitjens (2^e van rechts) genoeglijke uren met zijn dochters voor de knusse kantine (met koffie, thee en limonade) bij de tennisbaan van Poeldijk (toen 4000 inwoners). De baan lag op het landgoed van de gegoede familie Van der Schouwen, waarvan mevrouw 2^e van links zit. De vier dochters Weitjens zijn vlnr: Rosalie, Christien, Jo en To.

hanna Maria Christina Brandts (1833-1914), afkomstig uit Angeren en overleden te Huissen. Zij hertrouwde in 1871 met de koopman Johannes Wilhelmus Buning (1841-1917) en verhuisde met haar gezin naar zijn woning in Huissen.

Nadat Jan Weitjens en Maria Mommers in Eemnes drie kinderen hebben gekregen (eerder genoemd in deze publicatie), volgen er in Nijmegen twee geboortes en Poeldijk nog vier. Voor die tijd was dat een tamelijk groot gezin. Naast veel genegenheid en plezier, moeten de ouders Jan en Maria ook veel verdriet hebben gevoeld. Zo werd hun zoontje Alphons twee dagen na de geboorte levenloos aangegeven (1906). De oudste dochter Jo heeft lang geleefd, maar zij moest zich altijd fysiek onttien, wegens een zwak hart of zoiets. Dochter Rie was als tiener al erg muzikaal, maar zij was dikwijls geestelijk overspannen. Op ruim vijftigjarige leeftijd is zij gestorven in een inrichting te Vught. Dochter Christien was geestelijk niet helemaal goed. Zij bleef wonen bij de ouders en is mee verhuisd naar Voorburg en Tilburg.

†

In den vrede van Christus is ontslapen.

Dr. Joannes Theodorus Aloysius Weitjens, Arte,
 Echtgenoot van Mevrouw
MARIA JOHANNA MOMMERS.
Lid der H. Familie.

Genietend zijn otium cum dignitate te Voorburg (Z.H.), ontsliep hij op den morgen van den 11den Febr. 1943, in den ouderdom van 76 jaren, voorzien van de Genademiddelen der H. Kerk. Hij was geboren in Huissen 13 October 1867 en is begraven den 15den Februari 1943 op het R.K. Kerkhof te Voorburg.

Hij was een rechtschapen man, die den vrede liefhad. Hij gaf zich met volle toewijding aan zijn verheven taak tot welzijn der menschen en tot steun van de hem toevertrouwde Gade en kinderen.

De wetenschap en kennis deden hem God niet vergeten, maar voerde den brave nader tot Hem, Dien hij diende en vreesde.

Gelukkig de man, die niet wandelt naar den raad der goddeloozen. (Ps. 1. 1.)

O dood, gij zijt het einde mijner ellenden, de voltooiing van mijnen arbeid en het begin van de wezenlijke rust. (H. Aug.)

Vaarwel, mijn lieve vrouw en kinderen, we zullen elkander wederzien.

Hebt daarom liefde tot elkander, die de band des vredes is. (St. Paulus).

Blijft mijner gedenken in Uwe gebeden.

Verleen, smeeiken wij U, Almachtige God, in Uwe groote barmhartigheid, dat de ziel van Uwen dienaar *Joannes* inga in het verblijf van vrede en licht als deelgenoot Uwer Heiligen.

Mijn Jezus, barmhartigheid. (300 d. afl.)
 ONZE VADER. — WEES GEGROET.

Gedenk in uw Misoffer en gebeden
de ziel van

MARIA JOHANNA MOMMERS
 Weduwe van
Dr. Johannes Theodorus Aloysius Weitjens,

geboren te Tilburg 19 juli 1870 en gesterkt door het sacrament van de zieken aldaar overleden 19 januari 1961; haar lichaam werd bijgezet op het kerkhof van de parochie St. Martinus te Voorburg 23 januari.

„Ons vaderland is in de hemel. Vandaar verwachten wij de Verlosser Jesus Christus, de Heer. Hij zal ons vernederd lichaam herscheppen, aan Zijner heerlijk lichaam gelijk.” Phil. 3, 20 - 21.

De goede overledene was een vrouw van krachtig geloof, levend Godsvertrouwen en intens gebed. Tot op het laatste moment van haar gezegend langdurig leven was zij God dankbaar voor al het geluk haar vooral in haar kinderen geschonken en edelmoedig bracht zij ook de offers, waardoor Hij haar liefde louterde. Als de in de Schrift geprezen „sterke vrouw” ging zij de gangen van haar huis na en zij mocht zien haar kindskinderen tot in het derde geslacht.

Dierbare kinderen en kleinkinderen, gij weet, hoe gaarne ik bij U was gebleven en hoe gaarne ik op aarde U in al Uw wederwaardigheden was blijven volgen, hier en ver weg. — God riep mij echter. Zijn heilige wil zij geprezen. Ik dank U voor al Uw wederliefde en voor al Uw zorgen, die gij aan mij besteedde tot het laatste toe.

Gedenkt mij in Uw gebeden, vooral ook gij, mijn kleinzonen, wier opgang naar het altaar ik in gebed begeleidde.

H. Maria, wees haar voorspraak.

Van de totaal acht volwassen geworden kinderen bleven Jo, Rie en Christien ongehuwd. Van de vijf getrouwde kinderen is het volgende bekend tav kleinkinderen:

- Van Wim: 1 zoon en 5 dochters (oa Marie Gertrude te Amsterdam). De enige zoon is priester Jezuïet geworden.
- Van Roos Langenhorst - Weitjens: 1 dochter.
- Van Jan, die oom Mommers opvolgde in de textielfabriek te Tilburg: 4 zoons en 3 dochters. Zoon Jules was ook verbonden aan de textielfabriek en woont nog te Tilburg. Zoon Geert is huisarts te Dinxperlo.
- Van Gerard: 1 dochter.
- Van Cathy (vroeger To) Giessen - Weitjens: 3 kinderen in Nieuw-Zeeland.

Het nageslacht van dokter J.Th.A.Weitjens heeft slechts twee mannelijke achterkleinkinderen, die voor het voortbestaan van deze tak van de familie Weitjens kunnen zorgen. Dat zijn een zoon van Jules en een zoon van Geert.

Bronvermelding

- Boek Eemnes, Geschiedenis en Architectuur, 1999, uitgeverij Spou / Kerckebosch, blz 117.
- HKE 1982 blz 6 - 8: Monumenten (Wakkerendijk 166), door Livia Lankreijer.
- HKE 1983 blz 5 - 13: Matteus Bell, door Wim Fecken (volgens bidprentje Mattheüs Bel).
- HKE 2000 blz 47 - 50: Familie Luijf - Eemnes, door Jaap Luijf.
- Het Utrechts Archief: Examenregisters Geneeskunde 1868 - 1911, volgens toegang 292-2, in-

HKE-105

ventaris nr 180 voor periode 1879-1897. Opm: Weitjens heeft in deze originele handgeschreven lijst de voornamen Johannes Antonius Aloysius, maar omdat hij is geboren te Huissen moet het Joannes Theodorus Aloysius betreffen.

- Wet in het Staatsblad van 25-12-1878, als No. 222, die de voorwaarden regelt tot verkrijging van de bevoegdheid van arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw en apothekers-bediende.
- Het Utrechts Archief: Provinciale Bladen van Utrecht van 1899, volgens toegang 79, inventaris nr 3619.
- Brief dd 23-10-2000 van J.Weitjens te Tilburg.
- Brieven dd 05-11-2000 en 20-03-2001 van J.N.M. van Leeuwen (Koos) te Poeldijk, met gegevens over de familie Weitjens te Poeldijk.
- Boek Het Geslacht Goris, Vijf eeuwen op Rijnwaarden, 1994, door mw A.M.P.Nederend-Goris.
- Boek Onder dokters handen, door O.Dekkers, Uitgave Hist.Ver. "Bunscode" 1986, ISBN 90-71084-05-1, blz 149.
- Boek Eemnes, randgemeente van het Gooi, 1950, door Dr. W.Sleumer, Stichting Universitaire Uitg. te Amsterdam, blz 151.

De schrijver dankt allen die hebben bijgedragen aan de verzameling van gegevens voor dit artikel. Dat waren meest personen buiten Eemnes, die informatie gaven door telefoongesprekken, brieven of een persoonlijk gesprek. Globaal in chronologische volgorde waren dat: mw B.Nederend - Goris te Wierden, dhr G.Weitjens te Dinxperlo, mw M.Weitjens te Amsterdam, dhr J.Weitjens te Tilburg, dhr J. van Leeuwen te Poeldijk en mw Compeer - van den Berg te Leidschendam (via haar dochter M.Goossens te Eemnes).

Rom van der Schaaf

Oproep

Voor een artikel in HKE over openbaar vervoer in en om Eemnes zoek ik foto's met autobussen van Van Leijden en Jan Fokken (1928 tot en met 1935) en van de NBM (1946 tot en met ca. 1965) op de Laarder-HKE-106

weg of Wakkerendijk.

Ook aanvullende informatie is zeer welkom.

Jaap Groeneveld
tel. 035-538 1609

Interview met mevrouw Wiggerts-Hoofd

Op een gure voorjaarsmorgen fietste ik naar het einde van de Wakkerendijk waar ik hartelijk werd ontvangen door mevrouw Rie (Maria Gerarda) Wiggerts - Hoofd. Genietend van het prachtige uitzicht op de Eemnesser weidegronden stelde ik haar een aantal vragen over haar leven in Eemnes. De angst dat zij mij niet genoeg te vertellen zou hebben, werd niet bewaarheid; al prattende kwamen weer veel herinneringen boven en ik moest uiteindelijk een keuze maken uit de vele verhalen die zij mij vertelde.

Waar heeft u in uw jeugd gewoond?

“Ik ben geboren op 10 mei 1922 op Wakkerendijk 170, naast de smederij. Daar heb ik gewoond tot mijn derde jaar. Mijn vader, Kees Hoofd (1890-1984) en mijn moeder Catharina Maria Hilhorst (1895-1974) trouwden in 1919. Mijn vaders moeder, Jannetje Hilhorst (1852-1929), was toen net weduwe geworden maar wilde niet dat haar zoon en zijn vrouw bij haar introuwden want dat had ze vroeger ook meegemaakt. Zij heeft toen vier huizen verderop een kamer gehuurd bij de familie van 't Klooster op Wakkerendijk 178. Ze had echter last van epilepsieaanvallen, dat werd steeds erger toen ze ouder werd zodat ze niet

± 1941. Familie Hoofd-Hilhorst. Achterste rij v.l.n.r.: Rie - Jan - Corrie - Arie - Bep - Jo - Wim. Voor vader staat To, naast moeder staan Kees en Miep.

langer alleen kon wonen. Het huis van mijn ouders was echter te klein om opoe in huis te nemen want er waren inmiddels al vier kinderen: Wim (1920), Maria (1921, korte tijd na de geboorte overleden), ik zelf, Jo (1923), Bep (1925). Later zouden nog volgen: Corrie (1927), Jan (1929), Arie (1930), Miep (1932), Kees (1934), To (1935) en Bertus (1938, in 1940 verdrongen in de sloot bij ons in de tuin).

In 1925 heeft mijn vader boerderij “Het Zwaantje” gekocht, Wakkerendijk 258. Daar woonde de familie Van Wegen die er een café had. Zij lieten er een huis naast bouwen waar ze het café voortgezet hebben. Het nieuwe café noemden ze ook weer het Zwaantje. De boerderij heeft nooit een andere naam gekregen; ze zeggen nu nog wel eens het oude Zwaantje. Toen mijn vader het huis kocht, moest hij ervoor tekenen dat hij er nooit een café zou beginnen. (Die voorwaarde is er pas afgegaan toen mijn broers Jan en Kees het huis kochten.) Mijn moeder vond het vreselijk om daar te komen wonen want het was erg groot natuurlijk en er moest veel aan opgeknapt worden. Toen ze het gingen bekijken, zag het er allemaal nog wel leuk uit, zo waren de stallen netjes met rietmatten afgezet. Het café is onze voorkamer geworden, daar hingen grote platen van Amstelsbier. Toen mijn vader die platen weghaalde zaten er gaten achter. Mijn vader heeft er gelijk een nieuwe achtergevel in laten zetten. Hij was nogal handig, dus binnen ging hij zelf opknappen. Hij maakte stalletjes voor een varken en een koe. Er was geen land bij het huis, alleen een behoorlijke tuin.

Toen wij daar gingen wonen heeft opoe een kamertje bij ons in huis gekregen en daar heeft ze nog vier jaar gewoond.

Ik kan me de verhuizing nog goed herinneren. Ik herinner me ook nog dat in 1929 de rijksweg is gekomen. Toen was er zeewater in de polder, maar ze hadden het water vastgehouden omdat ze met de weg bezig waren. Toen ze het los lieten kwam de zaak blank te staan omdat het water de polder niet in kon. Ik weet wel dat onze hele tuin onder water stond en dat mijn oudste broer lieslaarzen aantrok en elke dag ging meten of het water zakte. Ik was zo bang dat hij zou verdrinken! Toen het zeewater eraan kwam, was ik thuis van school omdat ik niet zo lekker was. Ik mocht van mijn moeder op de dijk ernaar gaan kijken. Toen zag ik de politie. Ik was bang dat de politie me op zou brengen omdat ik niet op school was, dus ik gauw terug! Afijn, toen de politie weg was, ben ik weer op de dijk gaan kijken. Ik kan me nog herinneren dat het water zo aan kwam rollen. Dat is de enige keer dat ik me bewust herinner het water gezien te hebben.

Vroeger was de Wakkerendijk de grote weg. Mijn ouders hebben wel eens verteld dat al het verkeer van Amsterdam naar Amersfoort door Eemnes ging. Ik heb begrepen dat er daarom zoveel boeren waren die een borreltje verkochten. De paarden en de berijders overnachtten vaak in Eemnes. De paarden werden verzorgd, de koetsier at wat en de volgende dag gingen ze weer verder.

Dienstauto van de PUEM met daarin Kees Hoofd.

Hoe verdiende uw vader de kost?

Mijn vader had een paar koetjes en varkens voor de liefhebberij, maar hij werkte bij de PUEM, het elektriciteitsbedrijf. Volgens mij heeft hij nooit ergens anders gewerkt. Zover ik weet heeft hij er geen speciale opleiding voor gehad, hij is er gewoon ingerold. Zijn beroep was hoofdlijnwerker eerste klas, hij was met 4 mensen bezig met palen zetten, draden trekken en met graafwerk. Hij werkte vooral in Hoogland, Hamersveld, Achterveld, die kant uit. In 1932 kreeg hij een auto van de zaak, een Ford, dat was heel wat. Hij was een van de eersten met een auto en wij vonden het prachtig. Hij heeft tot 1950 in deze auto gereden, toen kreeg hij een volkswagenbusje dat hij heeft gehouden tot aan

zijn pensionering in 1955. De auto was van het bedrijf, dus hij werd niet voor andere doelen gebruikt. Mijn moeder zei bijvoorbeeld wel eens op zondag als het slecht weer was: "Laten we de auto pakken om naar de kerk te gaan." Maar dat deed hij niet, alleen bij hoge uitzondering misschien, maar liever niet. Hij was keurig netjes op de auto want ze zeiden in Utrecht wel: "De netste auto die hier wordt afgeleverd is die van Hoofd."

Er was in die tijd een heleboel armoe, onder de boeren ook. Doordat mijn vader vast werk had, hadden wij het niet slecht. Toen mijn ouders trouwden, verdiende mijn vader 20 gulden in de week en dat was een heel goed loon. Het eerste jaar van hun huwelijk zaten ze allebei goed in de kleding, ze hadden een varkentje geslacht en toen konden ze van een tientje in de week rondkomen. Ze hadden dat jaar 500 gulden overgespaard, dat was heel wat in die tijd. Later was dat natuurlijk minder met een groot gezin en een huis waaraan veel opgeknapt moest worden, maar we hebben het nooit slecht gehad.

1948: Opoe Wiggerts, Rie en Jan op de stoep van woning Wakkerendijk 232.

Wat herinnert u zich van uw schooltijd?

Ondanks het feit dat Baarn zo dicht bij lag, ben ik niet in Baarn, maar in Eemnes naar school gegaan. Waar nu de brug (viaduct) is, woonde de fam. Van Leeuwen en die kinderen gingen ook nog in Eemnes naar school, maar die van V.d. Wurff gingen in Baarn naar school. We liepen met z'n allen naar school. Later hebben we een fiets gekregen; mijn zus Jo een fiets en ik een fiets en dan gingen we met zijn zessen, allebei twee kinderen achterop. Het ging altijd goed, ik kan me geen ongeluk herinneren. Als we gingen lopen, liepen we ook nog wel eens met de burgemeester mee, Rutgers van Rozenburg, die woonde in Baarn bij de Wilhelminavijver en die kwam 's morgens altijd lopend langs, maar hij liep vrij hard hoor. Tussen de middag bleven we over op school. Het was ruim een half uur lopen maar je wist niet beter. In de winterdag was het wel eens koud maar je ging op zondag ook lopend naar de kerk naar de mis van half acht soms al. Daar werd ook niet over gepraat, dat gebeurde gewoon.

Ik herinner me van de H. Hartschool zuster Valentine, juffrouw Campman en juffrouw Worsteling, die hebben hier heel lang voor de klas gestaan. Ik ben geloof ik in de klas gekomen bij juffrouw Campman, (1^e en 2^e klas). In de 3^e en 4^e klas was juffrouw Worsteling, klas 5,6,7 en 8 had zuster Valentine. Toen was er ook nog een 8^e klas; werd je na april 13 jaar, dan moest je de 8^e klas doen en die heb ik gedaan met nog drie meisjes, maar dat had niks om het lijf. Dus ik was bijna 14 jaar toen ik van school af ging. Ik zat op de meisjesschool, ik kan me niet herinneren dat we contact hadden met de jongensschool. De scheiding tussen katholieken en protestanten was ook erg groot. Ik weet wel dat ik altijd apetrots was als we op 1 november, Allerheiligen, naar de kerk gingen. Dan kwam je uit de kerk fietsen en dan kwam je de protestantse kinderen tegen die naar school moesten en wij hadden lekker zondag!

Na de lagere school moest ik mijn moeder thuis komen helpen vanwege het grote gezin natuurlijk, ik was de oudste dochter. Ik mocht een jaar thuisblijven, toen kwam er weer een zus van school en toen moest ik de deur uit, in betrekking. Daarna mocht zij weer een jaar thuis blijven. Ik ben gaan werken op de Herdersweg in Laren in het huishouden. Dat was een villa waarin 3 volwassen mensen woonden en daar werkte ik van half 9 tot half 4 voor drie gulden in de week, 's zaterdags ook. Dat geld gaf ik aan mijn moeder en dan kreeg ik twee kwartjes terug. Dat was toen gewoon zo. En als ik zaterdagmiddag thuiskwam dan zei ik tegen mijn moeder: moet er nog wat gebeuren? Dan moesten er soms nog kinderen gewassen worden en zo of wat gestreken. Ik heb drie jaar in Laren gewerkt en daarna ben ik ook in het huishouden blijven werken.

Toen ik 13 was heb ik nog een zusje gekregen en toen zei moeder: "Als dat kindje er is, mag jij het ten doop houden." Omdat ik zo'n angst had dat ik niet bij de doopvont kon komen, heb ik eens in de kerk gemeten. Tante Keetje Hilhorst, dat was een beroemde baakster hier in Eemnes, hield heel veel kinderen

ten doop. Ik dacht: als ik maar zo groot ben als tante Keetje, dan kan ik er wel bij.

Hoe heeft u uw man leren kennen?

In de oorlogsjaren (1942-'43) heb ik mijn man, Jan Wiggerts, leren kennen en in 1947 zijn we getrouwd, dit huis (Wakkerendijk 232) was zijn ouderlijk huis. Hij woonde daar toen met zijn moeder Antje Klaver. We kenden elkaar al van de dijk en zo is het langzaam maar zeker gegroeid. Hij was 13 jaar ouder dan ik maar dat is nooit een bezwaar geweest. Mijn man was boer, zijn vader was overleden in 1942. Zijn moeder liep toen al met twee stokken, was al een oud vrouwtje. Hij had twee broers, die waren getrouwd en woonden op de Meentweg. Toen we trouwden hebben we het huis verbouwd en heeft zijn moeder een maand of negen bij haar zoon op de Meentweg gewoond. Het huis was heel klein. Het voorste gedeelte is eraf gegaan, wij hadden een slaapkamer, een woonkamer en kregen een kamer aan de zijkant. Het achterhuis was boerderij;

er konden maar 7 koeien staan. Mijn man kon daar niet de kost mee verdienen, hij deed veel in het hout; bomen rooien. Dat was vooral een bijverdienste in de winterdag. Het stuk land dat achter het huis ligt is nu grasland maar vroeger was het bouwland, daar hebben we heel veel jaren rogge en aardappelen op verbouwd. De rogge werd vermalen voor de koeien, de aardappels verkochten we. We hadden verschillende klantjes in Baarn, daar ging mijn man naartoe met paard en wagen. Heel veel later is hij vier dagen gaan werken, vast werk bij houthandel Van Dijk in Laren. En je had natuurlijk nog je kinderbijslag. We hebben 8 kinderen gekregen; 5 dochters en 3 zonen: Jan (1950), Kees (1951), Annie (1952), Bertus (1954), Karin (1958), Marian (1959), Christien (1960) en Bea (1963).

Opoe had bij ons haar eigen kamer, wel kwam ze bij ons eten en drinken. Ze wilde graag wat voor me doen; groente schoonmaken, aardappels

HKE-111

4 juni 1947: Huwelijksfoto van Jan Wiggerts en Rie Hoofd.

schillen deed ze altijd, dus ik heb ook nog wel plezier van haar gehad. Opoe is overleden in 1955, toen had ik 4 kinderen. Dat laatste jaar is wel zwaar geweest; ze heeft toen veel op bed gelegen en ik moest haar verzorgen. Na haar overlijden hebben we haar kamer erbij genomen, daar zat ik toen best om te springen. Het was toen heel normaal dat je je (schoon)ouders in huis nam. Ik heb er ook nooit een probleem van gemaakt eigenlijk, het was zo.

In 1970 zijn van de stallen slaapkamers gemaakt, we barstten er gewoon uit.

Wat zijn uw herinneringen aan de Tweede Wereldoorlog?

De oorlogstijd was geen prettige tijd. Wij waren thuis met z'n twaalf en er was nog een Amsterdammertje bij; Fred Corstjens. Die heeft een paar jaar bij ons gewoond vanwege het feit dat zijn ouders geen eten meer voor hem hadden. Jan Corstjens, die jongen z'n vader, is bij de familie Wiggerts opgegroeid. Hij kwam uit een groot gezin van 12 kinderen en de moeder was ziek. Toen de kinderen van de familie Wiggerts nog jong waren, heeft de pastoor een keer in de kerk gevraagd wie een Amsterdammertje in de vakantie in huis wilde halen. Toen had opoe Wiggerts tegen haar man gezegd: "Vader, zullen we dat maar doen? Waar drie jongens eten, kunnen er vier ook eten." Dat jongetje is hier gekomen toen hij 6, 7 jaar was en hij is nooit meer weg gegaan. Eerst was het zo dat hij hier in de vakantie was, maar later ging hij in de vakantie naar Amsterdam. Toen hij zijn school had afgemaakt, zei mijn schoonmoeder: "Nu ga je naar Amsterdam, jij moet wat anders gaan doen, wat gaan leren." Hij is op kantoor terechtgekomen.

We hadden thuis geen honger: we hadden een groentetuin en mijn vader zat aan de weg en bracht ook nog wel eens wat mee; schapenvlees enz. Brood hadden we genoeg, tot twaalf uur mochten we van moeder de mensen die kwamen bedelen een sneetje geven. Wij karnen altijd boter voor de fam. Wiggerts. Wij mochten de karnemelk houden, dus er werd karnemelkspap gekookt. Ik had twee broers die misdienaar waren, die ene broer vond pap heerlijk 's morgens, maar op een gegeven moment zei hij: "Ik eet geen pap meer want ik kan het confiteor (schuldbelijdenis) niet meer bidden in de kerk; dan loopt het water me uit de mond."

Hier in het huis van de familie Wiggerts zaten twee onderduikers. Ze waren hier in huis, ze deden hun werk en als plaats om onder te duiken had mijn man een gierbak in de grond gegraven met een holletje ernaar toe. Daar moesten ze in, twee hele grote kerels. De ene was een neef van me uit Kortenhoef, Ab Hendriks, die hadden ze op een zondagmiddag opgepakt in Hilversum. Heel brutaal heeft hij tegen de Duitsers gezegd: "Ik mag gaan, ik heb goede papieren." Maar dat was helemaal niet waar. Toen is hij naar Kortenhoef gegaan, en heeft bij de burens aan de overkant in de hooiberg geslapen. 's Morgens om 7 uur stond hij al bij ons thuis voor de deur en vroeg om een goed onderduik-

27 januari 1945.

Uit dankbaarheid voor de gastvrijheid op mijn tocht van Amsterdam naar Deventer. Rietje Schuiten.

adres. Mijn ouders konden met zo'n groot gezin geen onderduikers hebben. Zo is hij bij de fam. Wiggerts terechtgekomen. Hier woonde mijn man alleen met zijn moeder. De tweede onderduiker was gevlucht uit kamp Amersfoort. Op een middag was er een razzia; ik gauw hier naartoe want ik zat wel over die mannen in natuurlijk. Ik zeg: "Er is razzia!!" Ze doken meteen in die bak. Ik moet er niet aan denken dat ik in zo'n bak moest liggen de hele middag. Als de ene omdraaide moest de ander ook draaien want ze konden er net met zijn tweeën in. Het werd avond en het werd al donker. Ik liep voorzichtig naar het huis. "Mogen we eruit?" vroegen ze. Ik zei: "Nee, blijf er maar in!" Ik vond het zo griezelig!

Mijn schoonmoeder stookte nog een vuur, een ouderwets vuur met zo'n pot erboven. Die pot hing aan een ijzeren stang in de schoorsteen. Op een nacht

werd er op de deur gebonsd. Die Ab prakkiseerde nergens over, die vloog die schoorsteen in. Hij heeft op die stang gestaan. We hebben nooit begrepen hoe hij daarop en daarin gekomen is. Wat was er toen gebeurd? Hier aan de rijksweg waren allemaal spijkertjes gestrooid en toen hadden al die wagens van de Duitsers lekke banden en die banden moesten weggebracht worden. Ze vroegen of mijn man met paard en wagen dat wilde doen. Maar hij zei: "Ik heb geen paard, mijn paard loopt achter in de polder." Maar dat was helemaal niet waar, hij had er geen zin in.

Doordat mijn ouderlijk huis zo strak tegen de weg aanzat, gebeurde het regelmatig dat mensen bij ons aanlandden. Als je over de weg uit de polder kwam lopen, waren wij het eerste huis dat er stond. Dan liet moeder die mensen maar slapen bij ons thuis; in de keuken werden er een paar matrassen op de vloer gelegd en de volgende dag gingen ze weer verder lopen.

We hebben er een paar gehad, die kwamen uit Hilversum. De ene was kapitein op een groot schip, maar dat wisten wij natuurlijk niet. Het was een man met een kaal hoofd. Na de oorlog stond die man uit Hilversum voor de deur. Hij had zijn pak aan met die tressen. Toen zei mijn moeder: "Jeetje, Prins Bernard

staat voor de deur!” Wij hebben heel veel nachtmensen gehad. Ik maakte me daar niet druk om, had vertrouwen in mijn vader en moeder. Eén ding zal ik mijn leven lang niet vergeten: op een zaterdagmiddag in januari 1945 was het vreselijk slecht weer, het sneeuwde. Er werd gebeld, er stond een jonge man aan de deur en die zei: “Zou mijn vrouw even het kindje mogen voeden? We staan hier met een wagen aan de weg.” Hij had een touw om zijn buik en trok die kinderwagen, zij duwde hem. Moeder zei: “Laat ze maar gauw binnenkomen.” Wij keken met grote ogen naar die kinderwagen en daar kwam een jas uit en nog een jas en nog een jas en daar lag een baby’tje van drie maanden met 2 flessen warm water en een kruikje, onbeschrijfelijk! Moeder zei: “Ik kan die mensen niet wegsturen, die moeten maar hier blijven vannacht.” Die mensen kwamen uit Amsterdam en waren met 40 gulden van huis af gegaan. Ze hadden de aanrechtkastjes verbrand om de luiers te drogen. Ze hadden een kinderwagen van een tientje gekocht en brood van een tientje. Dus ze hebben bij ons geslapen, moeder heeft die baby verzorgd, schone kleertjes aangetrokken en oude kleertjes gewassen. Het baby’tje mocht s’ nachts in de kamer slapen. De volgende dag vertelden ze dat ze de IJssel over wilden, maar het maakte hen niet uit hoe lang het duurde, als ze er maar kwamen. Ze wilden dus wel blijven. Maar mijn moeder zei: “Ik kan die mensen hier niet houden.” Ze hebben ’s morgens en ’s middags meegegeten; ze hebben zoveel gegeten dat ze de riem los moesten maken, alles ging op. Om 2 uur zijn ze weer gaan lopen, moeder stond met tranen in de ogen erachteraan te kijken. We hebben nooit meer iets van die mensen gehoord. Dan vraag je je wel eens af: zijn ze de IJssel overgekomen? We kregen als herinnering een foto van het kind, het heette Rietje Schuiten. Het was echt heel triest.

Herinnert u zich nog bijzondere buurtgenoten?

Achter ons woonden Teus Soek en zijn moeder Naatje Soek, die hadden een winkeltje, dat was achter het nieuwe café van Van Wegen. Het was eigenlijk niet echt een winkel; het was een alkoof en daar stond dan een pot stroop in, rijst, bruine suiker, witte suiker, gort en katjesdrop (dat kreeg je altijd, ik weet niet of ze dat verkochten). Dan zei moeder: “Ga maar gauw even naar Naatje vijf pond rijst halen.” Moeder nam altijd 5 pond tegelijk want een pond was een dubbeltje maar vijf pond was 47 en een halve cent. Met stroop wegen kwam een weegschaal op tafel, dat zal ik nooit vergeten hoor. Dan ging de tafella open en dan kwamen de schoenlepel en de knopenhaak te voorschijn (die dienden als tegengewicht) en dan ging de stroop erin met zo’n grote lepel.

Mijn zoon doet binnenkort zijn eerste Heilige Communie, was dat vroeger ook zo’n groot feest?

Nee, helemaal niet. Pastoor Müter was hier toen pastoor en hij was helemaal

geen man van grote feesten. Soms kwam mijn moeder wel eens uit de kerk en zei: "Ik geloof dat het eerste communie was, want er liepen kindertjes voor de moeder uit die ik anders nog niet gezien had." Het vormsel had helemaal niets om het lijf.

Van het groot aannemen, de Plechtige Communie, werd wel een beetje werk gemaakt. Ik weet nog dat mijn broer aangenomen werd en dat ik zelf aangenomen werd. Ik was toen 12 jaar. We zaten allemaal in de eerste banken en ik kreeg een nieuwe jurk. Er waren kinderen die hardop de geloofsbelijdenis opzegden en we kregen een plaat ter herinnering aan je Plechtige Communie. Je moest zorgen voor een bloemetje in de kerk en dat was altijd een hortensia. Met Kerstmis stonden er op de balustrade bakjes met tulpen, wij moesten als schoolkinderen om al die tulpen een rood draadje binden want ze mochten niet opengaan, dan stonden ze natuurlijk wat langer.

Herinnert u zich feesten in het dorp?

Een echt feest was de kermis, volgens mij was dat feest altijd in oktober. Er was dan ringsteken op de Meentweg. Dan kreeg je geld van vader en daarvan

mocht je snoepen. Ik herinner me dat mijn vader plechtig zijn portemonnaie uit zijn zak haalde en een gulden op tafel legde, dat moesten we dan met elkaar delen. Je kon snoep kopen bij Daatje Nagel in de Kerkstraat en ook in het Hoge Huis op Wakkerendijk 44, daar was aan de noordrand een serre aangebouwd en daar werd door mevrouw Wortel snoep verkocht. We kochten zoute drop, slierten drop voor een cent, toffeees (daar zat soms een briefje in dat je een prijs gewonnen had, prijstoffeees noemden ze dat), spekjes voor een cent of een hand zoute dropjes voor een cent. Ik wilde een keer zo graag een jojo hebben en die was een dubbeltje. Ik heb toen niet gesnoept en heb een jojo gekocht, maar ik ben wel gauw naar huis gegaan.

± 1955: Rie Wiggerts-Hoofd met haar vier oudste kinderen. V.b.n.b. Jan, Kees, Annie en Bertus (bij moeder op schoot).

Vindt u het geen nadeel om zo ver buiten het dorp te wonen?

Nee, helemaal niet, alleen 's winters

als het slecht weer is. In 1963 hebben we die vreselijke sneeuw gehad. Op een zaterdag was het vreselijk weer, wij kregen een boodschap dat wij brood moesten halen bij Groenestein want de bakker zat vast. Dus mijn man is met zijn tas daar naartoe gelopen. Mijn Annie ging 's zaterdags bij oma werken, zij had pap niet gezien en hij had haar niet gezien vanwege het slechte weer. Zaterdagavond is er zo'n ding gekomen van het leger maar die is gestrand. Toen woonde Willem de Koning daar, die dacht dat de wereld verging want dat ding gooide de sneeuw tegen zijn luiken aan. Die man moet zich wezenloos geschrokken zijn! Maar dat ding is niet verder gekomen dan bij de brug. Ik kan me herinneren dat ik zondags 's morgens tegen mijn kinderen zei: "Wie gaat er eens even bij de weg kijken of er nog een paar naar de kerk kunnen?" Toen ben ik zelf met Kees naar de weg gelopen en ik heb alleen maar oh, oh gezegd. We konden een paar dagen de weg niet opkomen. Mijn man moest met de melk achteruit naar de rijksweg, daar werd de melk opgehaald. Maandagochtend werd hier verteld dat alle mensen moesten gaan scheppen op de weg. Maar daarna kwam al gauw een grote sneeuwploug. Ik wilde dat ding wel zien, dus ben ik bij mijn buurvrouw gebleven tot dat ding kwam. De sneeuw vloog over de huizen heen!

U ziet het, mevrouw Wiggerts had heel veel te vertellen. Zij woont momenteel nog steeds in hetzelfde huis aan de Wakkerendijk. Sinds 1977 is zij weduwe, inmiddels zijn ook alle kinderen de deur uit en zijn er al 18 kleinkinderen. Na een paar maanden bij haar zoon op de Eikenlaan gewoond te hebben woont zij sinds 1998 in een prachtig herbouwde woning. Het huis is in tweeën gesplitst; het grootste deel wordt verhuurd en mevrouw Wiggerts heeft zelf een prachtig klein huisje waar ze het prima naar haar zin heeft. Ze is ontzettend blij dat zij op deze manier toch op haar favoriete plekje kon blijven wonen. Zoals ze zelf zegt: Ik heb mijn hele leven dus aan het einde van de Wakkerendijk gewoond en die dijk is me zeer dierbaar! Mijn zus heeft er een hekel aan, maar je moet eens weten hoe graag ik erover fiets! Gek hè? Ik heb altijd veel te kijken, vooral 's zomers in de tuinen en in de polder. Ik hoop er nog heel lang te mogen fietsen.

Dat wens ik haar ook van harte toe en ik wil haar heel hartelijk bedanken voor de prettige medewerking aan dit interview!

Marga van Kleinwee
Kerkstraat 15
3755CK EEMNES
tel. 5389849

Korte geschiedenis van het geslacht Zanolì

Voor de geschiedenis van het geslacht Zanolì moeten we naar het gedeelte van Zwitserland waar Italiaans wordt gesproken. Rond 1890 trekt één van de leden van deze familie over de Alpen naar Nederland. Hij wordt de Nederlandse stamvader van de familie waar dit artikel over gaat. De eerste van zijn nakomelingen vinden we in 1920 in Eemnes. Het gaat dus om een Zwitserse, van oorsprong Rooms-Katholieke familie waarvan momenteel al diverse nakomelingen in Eemnes wonen.

Kaart van Zwitserland. Net ten noorden van het Lago Maggiore ligt Cordevio, de plaats waar de familie Zanolì vandaan komt.

De familie Zanolì is afkomstig uit Gordevio, een klein plaatsje in het zuiden van Zwitserland, in het kanton Ticino iets ten noorden van Locarno. Ticino met als hoofdstad Bellinzona, maakte tot het eind van de middeleeuwen deel uit van Noord-Italië. In de 16e eeuw werd het echter door de Zwitserse Eedgenoten veroverd op de Hertogen van Milaan. Vandaar dat de voertaal nog steeds Italiaans is.

Ticino is één van de dunst bevolkte en economisch zwakste kantons van

Zwitserland. Vandaar dat in de loop van de tijd nog al wat inwoners naar het buitenland getrokken zijn om daar een beter bestaan op te bouwen.

Dit artikel gaat vooral over de Eemnesser tak van de Zanolì's, maar we geven ook hun Zwitserse voorouders. De oudste gegevens betreffen:

1	Francesco Zanolì	
	geboren	ca. 1780
	trouwt	
	Celestina Bonetti	
	geboren	ca. 1780.
	Uit hun huwelijk is één zoon bekend:	
1.1.	Giovanni Zanolì	
	geboren Gordevio	18-10-1812
	trouwt	
	Marianna Veglio	
	geboren Gordevio	21-11-1807

Ook uit dit huwelijk is één zoon bekend:

1.1.1. **Pietro Zanoli**

geboren Gordevio	10-3-1841
overleden Gordevio	27-1-1895
trouwt Gordevio	26-09-1862

Maria Angelo Maddalena

geboren Gordevio	13-05-1839
overleden Gordevio	22-01-1920

Pietro was houthakker van beroep. Uit zijn huwelijk met Maria Angela (Mariangela) Maddalena zijn zeven kinderen bekend:
zes zonen en één dochter.

We vervolgen de lijn met één van de zonen; hij was degene die naar Nederland trok:

1.1.1.1. **Giorgio Giacomo Zanoli**

geboren Gordevio	02-12-1866
overleden Laren NH	04-03-1915
trouwt Utrecht	25-05-1893

Geertruida Alida Maria Blanke

geboren Utrecht	17-11-1866
overleden Blaricum	17-01-1951

Giorgio was schoorsteenveger en ook wel metselaar van beroep. Volgens de familie verhalen zou hij rond 1890 lopend over de bergpassen van de Alpen richting Nederland gekomen zijn. In Utrecht maakte hij kennis met een onderwijzeres, die Geertruida (Trui) Alida Maria Blanke heette. Toen ze in 1893 trouwden, woonde Giorgio al in Hilversum. Na hun huwelijk ging het paar ook in Hilversum wonen. Daar werden 12 kinderen geboren en op 1 december 1910 verhuisde het gezin naar Laren. In Hilversum was Giorgio steeds werkzaam als schoorsteenveger. Het gezin woonde op diverse adressen: o.a. vanaf ± 1900 op Hoenderweg 24 en vanaf ± 1907 op Geuzenweg 160.

Giorgio is in 1915 op 48-jarige leeftijd overleden. Zijn vrouw bleef achter met tien kinderen waarvan de oudste 22 jaar was en de jongste 6 jaar. Binnen vijf jaar overleden nog eens 3 kinderen. In Laren woonde het gezin eerst op Mauvezand 22, vervolgens op Kloosterweg 17 en na de dood van vader Giorgio op Ericaweg 1, later vernummerd tot Ericaweg 28.

Volgens de familie verhalen was Geertruida Zanoli-Blanke een lieve vrouw, die echter niet altijd even gemakkelijk was. Ze liet zich niets zeggen. Ze rookte pijp en had een klein hondje, een teckeltje. Ze stookte kachels op de scholen in HKE-118

CONFEDERAZIONE SVIZZERA
CANTONE
del TICINO

GIURISDIZIONE DI STATO CIVILE DI *Gordevio* Form. 2.

ESTRATTO DEL REGISTRO DELLE NASCITE
(FEDE DI NASCITA)

Vol. *II* PAG. *71*

Il *giorno ventidue* *quinto* mille ottocento *sessantacinque*
alle ore _____ minuti _____ meridiane è nato
a *Gordevio frazione della Villa*
Zanoli Giorgio Giacomo figli *o* legittim *o*
di *Zanoli Pietro* professione *lavorante*
di *Gordevio* domiciliat *o* a *Gordevio*
e di *Marianela nata Maddalena*
di *Gordevio con domicilio a Gordevio*

Per estratto conforme
Gordevio, il 4 agosto 1895

Per l'Ufficio di stato civile
Il Sindaco: *G. Gaggioni*
Il Segretario: *A. Gaggioni*

Vertaling geboorte - acte uit Gemeente Gordevio Zwitserland

Op 22 juni van het jaar 1865 is geboren in Gordevio, in het gedeelte van de stad (Villa)

Zanoli Giorgio Giacomo

wettige zoon van

Zanoli Pietro, beroep dagloner, geboren in Gordevio, wonend in Gordevio en van

Mariangela geboren Maddalena, geboren in Gordevio, wonend in Gordevio

Vreemd dat hier als geboortedatum 22 juni 1865 wordt genoemd, terwijl in andere bronnen 2 december 1866 wordt genoemd!

Dit moet een vergissing van de Burgerlijke Stand in Zwitserland geweest zijn.

Laren. Haar kinderen hadden allemaal de Zwitserse nationaliteit. Ze heeft indertijd de koningin nog brieven geschreven om te vragen of haar kinderen als Zwitserse staatsburgers niet in dienst hoefden. Dat heeft geholpen! Na een lang en moeilijk leven is ze in 1951 te Blaricum overleden.

Uit het huwelijk van Giorgio Giacomo Zanoli en Geertruida Blanke zijn de

Vervolg op pagina 122

HKE-119

 Gordwin, 6 Maya 1893
 I sotto scritto coniugi genitori del
 V. Lanoli Giorgio, a mezzo della presente
 dichiarano d'aver prestato, come accompagnatori,
 che il proprio figlio anzidetto V. Lanoli
 Giorgio, si unisce in matrimonio a
 Hilversum colla V. Geertruida Blanka
 Blanka.
 Tanto per tutti gli effetti che gli puer
 riguardano.
 Il padre, Lanoli Pietro, per essere in affez-
 zione, si firma col solito segno di croce +
 alla presenza dei sotto scritti testimoni
 generali, marito e moglie madre,
 Bianchi Cesare fu primo mio di Gordwin testimonio
 (Nicola) Tardie fu Stefano di Gordwin testimonio
 La Municipalità di Gordwin, con una
 seduta d'oggi, 12 Maya 1893, certifica la verità
 del suddetto e premesse firme.
 Per la Municipalità
 21 Vin. C. G. G. G.
 H. G. G.
 A. G. G.

In deze acte staan twee onvolkomenheden:
 - het huwelijk is niet in Hilversum gesloten maar in Utrecht;
 - de familienaam van de bruid (Blanke) wordt niet genoemd.

Tekst van nevenstaande acte

Gordevio, 6 Marza 1893

I sotto scritti conjughi genitori del Signore Zanolli Giorgio a mezzo della presente dichiarano di acconsentire, come acconsentini che il proprio figlio anzidetto Signore Zanolli Giorgio di unisca in matrimonio a Hilversum colla Signorina

Geertruida Alida Maria

Tanto per tutti gli effetti che gli può riguardare

Il padre Zanolli Pietro per essere in 'alfabeto si firma col solito segno di croce +

Alla presenza di sotto scritti testimoni

Zianoli Mariangiola Madre

Bianchi Cfore fu Giacomo dit Gordevio Testimonio

Nicolai Davide fu Stefano di Gordevlo testimonio

La Municipalita di Gordevlo con una seduta d'aggi 12 maart 1893

Vertaling

Gordevio 6 maart 1893

De ondertekenende gehuwde ouders van de heer Giorgio Zanolli verklaren als degenen die toestemming moeten geven, akkoord te gaan met het feit, dat hun eigen zoon, te weten de heer Giorgio Zanolli zich te Hilversum verenigt in de echt met mejuffrouw Geertruida Alida Maria

Alles wat ermee te maken heeft, wordt hiermee geregeld.

Omdat de vader Pietro Zanolli analfabeet is, tekent hij met het daarvoor afgesproken teken van het kruis + in tegenwoordigheid van de ondertekenende getuigen:

Zianoli Marinagiola de moeder

Bianchi Cfore fu Giacomo di Gordevio getuige

Nicolai Davide fu Stefano di Gordevio getuige

De gemeenteraad van Gordevio in een zitting van vandaag 12 maart 1893.

Ondertekening

HKE-121

volgende kinderen geboren:

1. **Giorgio Pietro Giacomo Zanoli** (1893-1920). Hij was bakker van beroep en stierf ongehuwd te Laren op 26-jarige leeftijd.
2. **Everdina Mariangela Vergiglia Zanoli** (1895-?)
3. **Hendrikus Guani Celestino Antonius Zanoli** (1896-1945) wordt besproken onder 1.1.1.1.1.
4. **Louis Johan Zanoli** (1897-1974). Wordt besproken onder nr. 1.1.1.1.2.
5. **Alida Maria Zanoli** (1899-1915). Ze stierf als meisje van 16 jaar te Laren.
6. **Pietro Clemento Zanoli** (1900-?). Hij is in 1922 naar Leiden vertrokken.
7. **Mathilda Zanoli** (1901-1916). Ze stierf als meisje van 14 jaar te Laren.
8. **Carolina Maria Zanoli** (1903-). Ze was dienstbode en typiste. Van 1931 tot 1933 woonde ze in Frankrijk. Sinds 1934 in Blaricum.
9. **Giorgette Anna Wilhelmina Zanoli** (1904-1905). Overleden te Hilversum
10. **Giorgio Zanoli** (1907-1975). Wordt besproken onder nr. 1.1.1.1.3.
11. **Johanna Maria Zanoli**. Overleden te Hilversum 17-04-1908.
12. **Wittore Giovachino** (1909-). Hij vestigde zich in Amsterdam.

We bespreken hier nader drie zonen van Giorgio Giacomo Zanoli en Geertruida Blanke.

1.1.1.1.1. **Hendrikus Guani Celestino Antonius Zanoli**

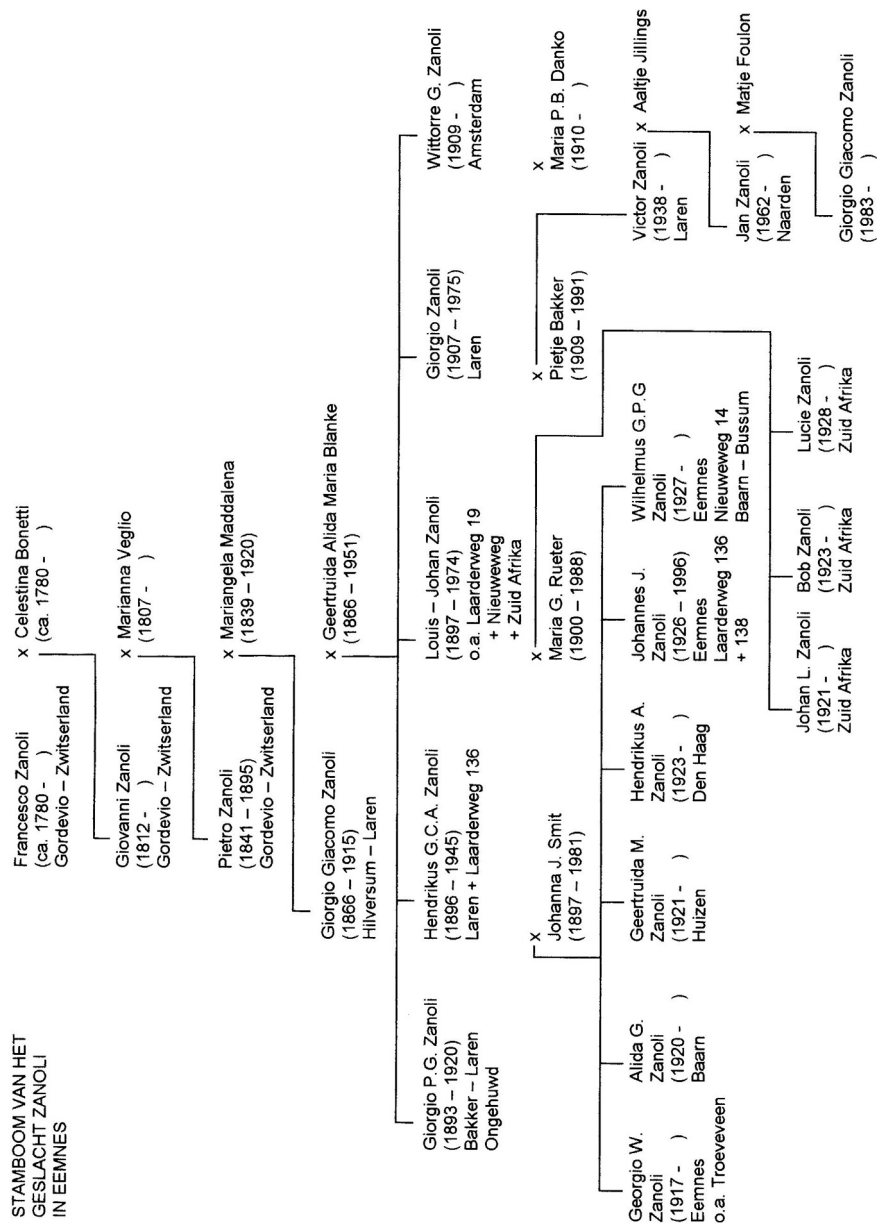
geboren Hilversum	10-07-1896
overleden Mauthausen	12-02-1945
trouwt Laren NH	16-05-1917
Johanna Jacoba Smit	
geboren Laren NH	11-09-1897
overleden Eemnes	31-03-1981

Volgens familieverhalen leek Henk Zanoli veel op zijn vader. Begonnen als timmerman wist hij zich door studie in de vrije tijd op te werken tot rechtskundig adviseur.

In 1917 huwde Henk Zanoli met Johanna Jacoba Smit, een dochter van Willem Smit en Alida Kuijer. Het gezin bleef tot 27 april 1938 in Laren wonen. Daarna volgde een verhuizing naar Laarderweg 136 te Eemnes. Er werden vier zoons en twee dochters geboren.

Henk Zanoli stond bekend als iemand die zijn stem durfde te laten horen en opkwam voor de sociaal zwakkeren in de samenleving. Na de Duitse inval in mei 1940 beriep hij zich met succes op zijn Zwitserse nationaliteit. Toen echter in juni 1941 de Duitsers Rusland binnenvielen, kreeg ook in Laren de politie

HKE-122

Giorgio Zanolli (1907-1975) uit Laren gehuwd met Pietje Bakker.

Pietje Bakker (1909-1991) gehuwd met Giorgio Zanolli.

opdracht van communisme verdachte personen op te pakken. Ook actieve socialisten trof hetzelfde lot. Zanolli had dit zien aankomen en hij dook onder. Enige tijd later werd hij, met nog een zestal inwoners van Laren toch opgepakt. Dat gebeurde in 1941. Er volgde een gevangenschap. Hij werd daarbij steeds verplaatst. In 1943 kwam hij in het concentratiekamp Majdanek in Lublin terecht. Vanuit dit kamp kwam hij in een zogenaamd nevenkamp met circa 200 gevangenen waaronder ongeveer 40 Nederlanders. Eén van die Nederlanders was Leen van Blitterswijk, die later schreef: "Het was in dit kamp dat ik Henk Zanolli leerde kennen. Wat mij toen al direct opviel, was dat Henk door zijn prettige en vriendelijke persoonlijkheid al heel spoedig in een Nederlandse vriendenkring werd opgenomen."

In juli 1944, toen de Russen in aantocht waren, werden alle gevangenen in hoog tempo te voet naar Auschwitz geëvacueerd. Toen in januari 1945 de Russen ook Auschwitz naderden, moesten de gevangenen opnieuw geëvacueerd worden. Henk Zanolli kwam met vele gevangenen in Mauthausen terecht. Toen was het ongeveer half januari 1945. Op 12 februari 1945 overleed hij in kamp Mauthausen.

Mede-gevangene Leen van Blitterswijk schreef verder nog over Henk Zanoli: "Ik heb Henk Zanoli in de periode dat ik hem heb meegemaakt leren kennen en waarderen als een heel vriendelijke en hulpvaardige kameraad en als een man met een groot doorzettingsvermogen en een ijzersterke mentaliteit. Kenmerkend voor dit laatste is het volgende. Vlak na de mars uit Lublin bezocht ik hem in zijn "Block" in Auschwitz, waar hij met een aantal andere Nederlanders was opgenomen. Ik trof hem daar temidden van de overige Nederlandse vrienden, weliswaar uiterlijk nog de sporen vertonend van de ondergane ontberingen maar verder ongebroken, bezig met het vertellen van anekdotes uit zijn rechtskundige praktijk.

Uit de gesprekken die ik met hem heb gevoerd, herinner ik me, dat hij, net als vele andere politieke gevangenen, weliswaar sterk twijfelde aan onze eigen overlevingskansen, maar ervan overtuigd was, dat de nazi's de oorlog al hadden verloren."

De naam van Henk Zanoli is met die van vele anderen aangebracht op een plaquette van het Nederlands Monument in Mauthausen. Ook in Eemnes zal zijn

Eerbetoon van de familie Zanoli nadat de naam van vader Henk Zanoli (1896-1945) is aangebracht op het Eemnesser Vrijheidsmonument aan het Plantsoen.

V.l.n.r. Ans Zanoli-de Kruyfen haar man Will Zanoli, Joop Zanoli, Henk Zanoli en Christien Zanoli-Hilhorst. Foto van mei 1988.

naam niet vergeten worden. Op de plaquette van het Vrijheidsmonument aan het Plantsoen wordt Henk Zanolli genoemd, samen met de anderen die vielen voor onze vrijheid.

De weduwe van Henk Zanolli bleef met haar gezin wonen op Laarderweg 136. Op 1 juni 1960 verhuisde ze naar Laarderweg 17 waar ze tot haar dood in 1981 bleef wonen.

Uit het huwelijk van Hendrikus G.C.A. Zanolli en Johanna J. Smit zijn vier zoons en twee dochters geboren:

1. **Georgio Wilhelmus Zanolli**

geboren Laren NH 17-08-1917

George Zanolli werd timmerman van beroep. Hij werkte o.a. bij Venema en werd later uitvoerder bij Mokveld. Jarenlang heeft hij in Eemnes gewoond op verschillende adressen. Vervolgens woonde hij enige tijd in Hilversum en Soest. Sinds 1995 woont hij weer in Eemnes en wel op het Troeveveen.

2. **Alida Geertruida Zanolli**

geboren Laren NH 27-01-1920

trouwt 12-07-1940

H. de Bont

Haar 1^e echtgenoot is omgekomen in de 2^e Wereldoorlog. Ze woont nu in Baarn.

3. **Geertruida Maria Zanolli**

geboren Laren NH 07-07-1921

Ze woont nu in Huizen.

4. **Hendrikus Antonius Zanolli**

geboren Laren NH 21-04-1923

Zoon Henk Zanolli volgde een rechtenstudie. Hij werd advocaat en uiteindelijk procureur bij de Hoge Raad. Momenteel is hij woonachtig in Den Haag.

5. **Johannes Jacobus Zanolli**

geboren Laren NH 17-02-1926

overleden Eemnes 8-03-1996

Joop is begonnen op kantoor bij de Ocietfabriek in Eembrugge. Hij is daar niet lang gebleven omdat hij al gauw in de gaten had, dat hij niet geschikt was voor het kantoorwerk. Hij is daarna gaan werken bij fietsenmaker Van Mil in Blaricum.

HKE-126

Joop Zanoli (1926-1996).

Nadat zijn moeder in 1960 de ouderlijke woning op Laarderweg 136 had verlaten, ging Joop daar met zijn gezin wonen. In de schuur achter de woning begon hij een rijwiel –en bromfietshandel en ook een “naar de eisen des tijds ingerichte reparatie-inrichting.” Bovendien werden er

auto’s verhuurd. De officiële opening vond plaats op 11 mei 1963.

Rond 1965 moet de eerste benzinepomp verschenen zijn. Aan de kant van de Laarderweg was toen ook een soort cabine die dienst deed als fietsenwinkeltje en etalage. Al gauw werd de pomp van Joop Zanoli een Witte Pomp.

Joop zat niet stil en zijn bedrijf ging met de tijd mee. In 1975 kocht hij het huis en de kruidenierswinkel van Piet Griffioen op Laarderweg 134, gelegen dus naast zijn woning.

In de bedrijfsruimte achter de woning richtte hij een showroom in voor rijwiel, bromfietsen en auto-accessoires. De officiële opening vond plaats op 30 augustus 1975.

Een jaar later was men begonnen met de aanleg van de A-27 de rijksweg die de Laarderweg in twee delen sneed. Joop Zanoli begreep dat hij zijn bedrijf aan de nieuwe situatie moest aanpassen nu hij zo dicht bij de op- en afritten van de nieuwe snelweg kwam te zitten. In september 1976 werd een geheel nieuw pompeiland met twee nieuwe, dubbele pompen in gebruik genomen. In augustus 1981 werd de dieselpomp in gebruik genomen.

Opnieuw een grote verandering volgde in februari 1989. Drie nieuwe voorraad tanks werden in de grond gelegd. Daarnaast kwamen er drie nieuwe benzinepompen en ook werd het perceeloppervlak van het tankstation uitgebreid

Fietsenhandel en pompstation Zanoli eind jaren '60 toen er nog maar één pomp was en een kleine cabine als fietsenwinkel.

Witte Pomp Zanoli tachtiger jaren.

Witte Pomp Zanoli, Laarderweg 136, Eemnes. Foto 1970.

waarvoor de voortuin van de naastgelegen woning Laarderweg 138 gebruikt werd. Enige tijd later kwam de luifel boven het tankstation.

In 1994 is Joop gestopt met de fietsenzaak. Het pompstation werd toen verkocht. Sindsdien woonde Joop op Laarderweg 138. Het pompstation bleef voortbestaan onder de naam Zanoli, hoewel er geen banden met de familie meer waren..

HKE-128

6. **Wilhelmus Giacomo Piëtro Giorgio Zanolli**

geboren Laren

NH 17-09-1927

Wil Zanolli werd evenals zijn vader rechtskundig adviseur. Hij heeft een incassobureau opgebouwd, dat later kantoren had in Baarn en Amsterdam. Na zijn huwelijk woonde hij eerst in bij zijn moeder op Laarderweg 136. Van 1960 tot 1971 woonde het gezin op Nieuweweg 14 in Eemnes. In 1971 volgde een verhuizing naar Baarn. Tot 1977 woonde het gezin Zanolli op de Paulus Potterlaan en daarna 17 jaar op de De Beaufortlaan. Sinds 1994 wonen Wil Zanolli en zijn vrouw in Bussum. Het incassobureau is overgegaan op de twee zonen.

Een andere zoon van Giorgio Giacomo Zanolli en Geertruida Alida Maria Blanke was:

1.1.1.1.2. **Louis Johan Zanolli**

geboren Hilversum

25-09-1897

overleden Johannesburg (ZA) 09-10-1974

trouwt

Louis Johan Zanolli (1897-1974) en zijn vrouw Maria Geertruida Rueter (1900-1988).

Ze woonden in Eemnes o.a. op Laarderweg 19. In 1937 emigreerden ze met hun drie kinderen naar Zuid-Afrika.

Hendrikus Guani Celestino Antonius Zanolli (1896-1945). Omgekomen in het kamp Mauthausen.

Geertruida Alida Maria Zanolli-Blanke (1866-1951) gehuwd met Giorgio Giacomo Zanolli gefotografeerd voor de woning Laarderweg 136 Eemnes.

Giorgio Giacomo Zanolli (1866-1915). Afkomstig uit Gordevio in Zwitserland. Hij verhuisde naar Nederland en werd de stamvader van de Zanolli's uit onze omgeving.

Maria Geertruida Rueter

geboren Amsterdam 10-02-1900
overleden Johannesburg (ZA) 19-08-1988

Louis (Loets) was de eerste Zanolli die zich in Eemnes vestigde. Van 13-10-1920 tot 16-09-1921 woonde hij in bij Hein Roodhart op Laarderweg 19. Daar werd de oudste zoon Johan (John) geboren. Van 02-03-1925 tot 23-11-1925 woonde het gezin opnieuw in Eemnes en wel op de Nieuweweg. Daarna volgde weer een verhuizing naar Laren.

Loets was aannemer van beroep. In februari 1937 is hij met zijn gezin naar Zuid-Afrika geëmigreerd. Ook daar was hij actief als bouwer. Hij bouwde er o.a. zwembaden.

Uit het huwelijk van Louis J. Zanolli en Maria G. Rueter zijn drie kinderen geboren:

1. **Johan Louis Zanolli** geboren Eemnes 13-03-1921

HKE-130

2. **Bob Zanolì** geboren Blaricum 03-08-1923

3. **Lucie Zanolì** geboren Laren 27-07-1928

Deze kinderen wonen op dit moment alle drie in Zuid-Afrika.

Tot slot behandelen we nog een derde zoon van Giorgio G. Zanolì en Geertruida A.M. Blanke:

1.1.1.1.3. **Giorgio Zanolì**

geboren Hilversum 04-03-1907

overleden Laren NH 15-04-1975

trouwt Laren NH 02-01-1929

Pietje Bakker

geboren Leeuwarden 02-11-1909

overleden Laren 15-08-1991

Giorgio Zanolì heeft diverse beroepen uitgeoefend zoals tuinman, monteur, grondwerker, magazijnbediende en fabrieksarbeider. Hij heeft in Laren op diverse adressen gewoond. Vanaf 1952 tot zijn dood op Kostverloren 2.

De Eemnesser familie Zanolì gefotografeerd eind 1926.

V.l.n.r. moeder Johanna J. Zanolì-Smit met zoon Joop op schoot, George, Truus, Henk, vader Henk Zanolì en Alie. Zoon Will was nog niet geboren.

De familie Zanoli uit Eemnes in 1942 gefotografeerd bij hun woning Laarderweg 136. V.l.n.r. Henk de Bont, door de Duitsers gefusilleerd, Will Zanoli (staand), Alie de Bont-Zanoli met zoontje Harry op schoot, moeder J. J. Zanoli-Smit, George Zanoli (staand achter moeder), Truus Zanoli (zittend), Henk Zanoli (zittend), Joop Zanoli (staand).

Uit zijn huwelijk met Pietje Bakker zijn in Laren tussen 1929 en 1951 veertien kinderen geboren: 7 dochters en 7 zonen.

De derde zoon was:

Victor Zanoli

geboren Laren NH 11-08-1938

trouwt

Aaltje Jillings

geboren Hilversum 01-09-1941

Victor was autosloper en tuinman van beroep. Zijn vrouw Aaltje Jillings kwam uit een familie van woonwagenbewoners. Samen met haar man Victor ging ze ook een woonwagen bewonen. Hun zoon Jan Zanoli (geboren Laren 19-01-1962) woont sinds 1983 samen met Matje Foulon in een woonwagen. Hun zoon Sjors (Giorgio Giacomo) Zanoli (geboren 1983 te Naarden) heeft uitgebreid meegewerkt aan dit artikel.

Tot zover dit korte overzicht van de familiegeschiedenis van de Zanoli's in het Gooi-en Eemland. Sommige leden van de familie bleven contacten onderhouden met Gordevio, de plaats van herkomst. Tijdens de vakantie ging men ook na 1960 nog wel eens een kijkje nemen in de bakermat. Stamvader Giorgio Gi-

acomo Zanolì (1866-1915), die naar Nederland kwam, had een broer met een zoon Carlo Zanolì. Deze Carlo heeft ook enige tijd in Nederland gewoond en gewerkt, namelijk in Leeuwarden. Carlo (1886-1974) is later weer teruggegaan naar Gordevio. Hij was indertijd een goede tolk voor de Nederlandse familieleden die op bezoek kwamen.

Er was ook nog een nicht van de stamvader Giorgio Giacomo (1866-1915) van moeders kant. Ze heette Angelina Maddalena (geboren 1901). Ook zij werd geregeld door de Nederlandse familieleden bezocht.

Bij het uitzoeken van de stamboom kwamen geregeld allerlei verhalen boven. Zo zou volgens de overleveringen de eerste Zanolì rond 1500 vanuit Milaan naar Ticino gekomen zijn. Deze stamvader zou pastoor zijn geweest in een tijd dat priesters kennelijk nog voor nageslacht mochten zorgen. Dit familieverhaal markeert het einde van dit artikel.

Van diverse kanten is hulp geboden bij het realiseren van dit artikel. Onze speciale dank gaat uit naar de heer W. Zanolì en mevrouw A.H. Zanolì-de Kruijf

Foto genomen tijdens de braderie van OKE-Eemnes op 21 en 22 mei 1979 in de stand van fietsenhandel Zanolì.

V.l.n.r. Burgemeester mw. Ph. De Leeuw-Mertens met achter haar Chr. Zanolì-Hilhorst, de heer H. de Leeuw, echtgenoot van de burgemeester, Joop Zanolì en op de achtergrond Gijs Elders. (Foto Davelaar)

uit Bussum, naar mevrouw Chr. Zanol-Hilhorst uit Eemnes en naar de heer John Zanol in Zuid-Afrika.

Voor eventuele op- en aanmerkingen kunt u terecht bij de samenstellers:

Henk van Hees
Kerkstraat 15
3755 CK Eemnes
035-538 9849

Giorgio Giacomo (Sjors) Zanol
Loswal Abri 6
1411 GJ Naarden
035-694 8692

Eemnes 650 jaar

GEZOCHT: FOTO'S VAN PERSONEN

In het jaar 2002 gaan wij vieren dat Eemnes 650 jaar stadsrechten heeft.

In het kader van dit feest wil de Historische Kring Eemnes een boek gaan uitgeven. Het is de bedoeling dat het een familieboek wordt, waarin de Eemnesser families tussen ± 1675 en 1920 beschreven worden. Naast stamboomoverzichten willen de samenstellers veel foto's in het boek zetten.

De werkgroep Genealogie heeft in de loop der jaren al veel foto's verzameld. Het streven is echter om van alle families uit de periode 1850 – 1920 enkele foto's af te drukken.

Wat zoeken we precies:

Foto's van personen of groepen. De personen moeten geboren zijn voor 1921. Gezinnen waarvan één of

meer kinderen geboren zijn voor 1921 worden ook in z'n geheel opgenomen.

LIEFST PORTEFOTO'S.

Wanneer u foto's voor het boek beschikbaar wilt stellen, dan laten wij zo snel mogelijk een foto van de foto maken. Binnen één of enkele dagen hebt u de foto terug.

Wilt u foto's leveren voor het boek of wilt u informatie over onze manier van werken, neemt u dan contact op met:

Henk van Hees
Kerkstraat 15
3755 CK Eemnes
035-538 9849

Wij hebben al diverse reacties ontvangen, maar willen onze lezers alsnog de gelegenheid geven te reageren.

Herinneringen

Als je voor en ook tijdens de oorlog het pad langs de armenakker opging, dan passeerde je het Battenboerenbosje.

Dat bosje lag ongeveer halverwege theehuis De Paddestoel tussen de armenakker en de driest van de boerderij van Stalenhoef, Wakkerendijk 212.

Het bosje was een perceeltje hakhout. Je kon nog zien dat er vroeger in het midden een karrenspoor gelopen had, maar dat was bijna helemaal overwoerd door het hakhout. De mensen gaven de voorkeur aan het pad langs de armenakker.

Het merkwaardige was, dat het Battenboerenbosje in Binnendijk alom bekend was. Ik denk, dat dat kwam doordat het bosje naam en faam had als “vrijplaats” voor minnekozende jonge paartjes. De verliefden gingen naar de armenakker om daar de tuintjes te bekijken en verdwenen en passant in het Battenboerenbosje.

Het Battenboerenbosje werd ook wel Boerenbattenbosje genoemd. Waarschijnlijk wist niemand de juiste benaming, het kan ook wel zijn dat beide namen goed zijn.

Arie Stalenhoef (1895-1978) trots als een pauw bij zijn pas geschoten buit. Arie woonde op de boerderij Wakkerendijk 212.

Dikwijls heb ik navraag gedaan naar de juiste naam van het bosje. De meest aannemelijke verklaring die ik vernam was, dat het bosje vroeger eigendom geweest was van Bartus de Boer, de naam zou een verbastering zijn van Bartus de Boers bosje, maar boer Bartus' bosje zou natuurlijk ook kunnen.

Als je vroeger in het veurhuus van de boerderij Wakkerendijk 212 zat, dan zag je boven de deur een opgezette hertenkop.

Ik heb er vaak geboeid naar zitten kijken, temeer omdat ik wist, dat dat hert door Arie Stalenhoef geschoten was, in de buurt van het Battenboerenbosje. Arie had me eens verteld, dat hij het dier een paar dagen achtereen het bosje had zien uitkomen en dat het dan over de driest naar de Goyergracht

liep. Arie was toen met zijn jachtgeweer op de loer gaan liggen op de driest. Toen ik Arie dat had horen vertellen heb ik maandenlang in de gaten gehouden of er soms nog meer herten uit het bosje kwamen, totdat me bleek, dat Arie dat hert al ver voor mijn geboorte had geschoten.

In de oorlog werd het Battenboerenbosje gerooid door Rinus (Ries) van Dijk. Aan het eind van de oorlog was hakhout bijna niet meer te betalen. Ries hield de wortels die hij rooide apart, die waren beter brandhout dan de takken die boven de grond groeiden.

Rinus van Dijk was voor de oorlog en ook nog in het begin van de oorlog kousenbreier van beroep. Achter zijn huis (Wakkerendijk 45) stond in een houten schuur een grote breimachine.

Ries ging ook bestellingen opnemen en hij bezorgde de kousen. Hij had niet veel geluk met zijn beroep. Halverwege de oorlog raakte de sajete voor dikke kousen op. Ten einde raad begon Ries maar aan het karwei van het rooien van het Battenboerenbosje. Na de oorlog was de belangstelling voor kousen van eigen maaksel erg gering. Ries werd toen koster van de kerk van Eemnes-Binnen, opvolger van Ilbert Kroeskamp.

*Chris Roothart
Meentweg 166
3454 AZ De Meern.*

Van de redactie

Kopij voor het volgende kwartaalboekje ontvangen wij graag voor 15 augustus 2001. Handgeschreven of HKE-136

getypt naar M. Achthoven, Laarderweg 71; op diskette naar J. Smids, Graanoogst 3.